

Uj Kelet

Mozgóban
9 órakor, vasárnap
10 órakor, hétfőn, kedden
11 és 9 órakor:
CADE
Egy újabb filmje. Történelmi szerepben: CLIVE BROWNE. Ár: 10 és 12 lej.

Fogadták Velencében?

Hitler kancellár és a Birodalmi külügyminiszter Münchenben tíz óra után megérkeztek a velencei szállásra. A sajtó híradásai szerint a kancellár és a külügyminiszter a városban fogadták a francia és a brit nagykövetségek vezetőit. A sajtó híradásai szerint a kancellár és a külügyminiszter a városban fogadták a francia és a brit nagykövetségek vezetőit.

A kancellár szállott ki a város utazóruhában, csak szürkébe öltözött.

A kezét szorított a velencei utcák között. A sajtó híradásai szerint a kancellár és a külügyminiszter a városban fogadták a francia és a brit nagykövetségek vezetőit. A sajtó híradásai szerint a kancellár és a külügyminiszter a városban fogadták a francia és a brit nagykövetségek vezetőit.

A sajtó híradásai szerint a kancellár és a külügyminiszter a városban fogadták a francia és a brit nagykövetségek vezetőit. A sajtó híradásai szerint a kancellár és a külügyminiszter a városban fogadták a francia és a brit nagykövetségek vezetőit.

A sajtó híradásai szerint a kancellár és a külügyminiszter a városban fogadták a francia és a brit nagykövetségek vezetőit. A sajtó híradásai szerint a kancellár és a külügyminiszter a városban fogadták a francia és a brit nagykövetségek vezetőit.

A sajtó híradásai szerint a kancellár és a külügyminiszter a városban fogadták a francia és a brit nagykövetségek vezetőit. A sajtó híradásai szerint a kancellár és a külügyminiszter a városban fogadták a francia és a brit nagykövetségek vezetőit.

A sajtó híradásai szerint a kancellár és a külügyminiszter a városban fogadták a francia és a brit nagykövetségek vezetőit. A sajtó híradásai szerint a kancellár és a külügyminiszter a városban fogadták a francia és a brit nagykövetségek vezetőit.

A sajtó híradásai szerint a kancellár és a külügyminiszter a városban fogadták a francia és a brit nagykövetségek vezetőit. A sajtó híradásai szerint a kancellár és a külügyminiszter a városban fogadták a francia és a brit nagykövetségek vezetőit.

A sajtó híradásai szerint a kancellár és a külügyminiszter a városban fogadták a francia és a brit nagykövetségek vezetőit. A sajtó híradásai szerint a kancellár és a külügyminiszter a városban fogadták a francia és a brit nagykövetségek vezetőit.

Taxa postális
plátó in num.
No. 224713-929.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Cluj, Str. Baron L. Pop 16. Telefon: 4-77. Előfizetési árak:
Havonta 110, negyedévre 320, fél-évre 600, egészévre 1200 lei. Kül-földre: Havonta 2, negyedévre 6, fél-évre 12, egészévre 24 dollár. Hirdetések díjazásán szerint. Az „UJ KELET” az erdélyi és bányászati sajtóság egyetlen napilapja. Cikkeink utánnomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

UJ KELET

ZSIDÓPOLITIKAI NAPILAP

Bérmegállapítás
leveleket nem fogadunk el.
Késirátok megőrzését és visszaküldését nem vállaljuk. Főszerkesztő dr. Marton Ernő. Felelős szerkesztő Jambor Ferenc. Bukaresti szerkesztő Heltai Ernő, Str. Matei Milici 1.

Arany 5 lej

Szombat, 1934 június 16.

564. ÉV TAMUSZ 3. XVII. ÉVF. 131. SZÁM.

A velencei két galamb

Velencében két galamb találkozott egymással: a Duce meg a Führer. Két galamb, amelyik annak köszönheti csodálatos karrierjét, hogy mindegyik oroszul tud beszélni, megmagyarázta nekik a helyzetet. Ezen keresztül úgy Mussolini, mint Hitler egyebet sem tettek, mint hárcra uszították és szabályt forgattak a kezükben.

Addig kiabáltak és uszították, míg a fenyegetett országok komolyan vették hangos ügölgését és a jogos védekezésre való hivatkozással szintén harcra készültek, szintén megkezdették a világtörténelem legnagyobb fegyverkezési versenyét.

És most amikor a francia diplomácia hatalmas katonai és politikai gyűrtöt vont a két fasiszta oroszul, a két kardcsörtető titán körül, ezek, úgyis mint titánok, úgyis mint oroszul beszélő galambok váltak az új galambok.

Velencében Hitler és Mussolini szemforgató szentimentalizmussal arról tanácskoznak, hogyan lehetne elhárítani a világ feje felől a fegyverkezési verseny örületét.

Egy pillanatra sem kell hinni, hogy a két oroszul beszélő galamb az átváltozása egyben lelki átváltozást is jelent.

Ugy a Duce, mint a Führer szívesen hajtának vérbe és szolgátságba az egész világot, ha megtehetnék.

Hogy most galambszelid szavakat recitálnak a fegyverkezési örület ellen, annak egyetlen oka az, hogy a szó legközsége-sébb értelmében — inukba szállt a börtörságuk. A francia-orosz kisanant szóveltség a két fasiszta vezér számára lehetetlenné tette a további titánkodást.

A líra ártólyama megingott, a márkacsődbe került: nincs pénz a fasiszta vezérek hátsójában, amelyel megfélemlítő háborus offenzívát zúdíthatnának a hétköznapisra.

S meri nem lehetnek oroszul beszélő, ezért próbálkoznak galambok lenni.

Szerencse, hogy a világ ezeket a galamb bugasokat nem fogja komolyan venni. Ehhez túlságosan jól ismeri már a velencei galambok igazi arculatát.

Török Géza a Házban

Török Géza tanácselnök ur nevéül zeng újra egész Budapest és egész Magyarország.

Nem először és azt hisszük, még Friedrich István interpellációja után is, hogy nem utólszor.

Török Géza, az ellenforradalmi Magyarország főtörvényszéki ítélethozója már néhány halálos ítélettel gyarapította a magyar jusztornádok hosszú sorát és különösen az emigráns-perekben szerepelt állandóan, mint a bosszúálló emberi igazságszolgáltatás könyörtelen végrehajtója.

Híres arról Török Géza elnök, hogy úgy beszél a vádlottakkal, a védőkkel és a védelem tanúival, mint ahogyan egy vidéki földesur szokott beszélni a kocsisával.

Híres volt akkor is, amikor tömegesen hozta a halálos ítéleteket politikai foglyokkal szemben és akkor is, amikor Hütvani Lajos hírt és nemrégén Hoch János leckeztette úgy, mint ahogyan egy gyalogtárs rossz elemi iskolai tanító leckeztetné a növendékeit.

Ezért volt minden védő és minden vádlott réme Török Géza.

És ez ellen sem a magyar parlamentben, sem a „vaskéz” irányított budapesti sajtóban senkinek sem volt szava.

Most váratlanul nagy hangja lett Friedrich Istvánnak.

A vádlottak padján ugyanis nem „destruktív” emigráns, nem is zsidó és nem is detektívregényektől megvadított szerencsétlen suhanc szerepelt, hanem egy finom ur, egy volt államtitkár, akit csak azzal vádoltak meg, hogy néhány millió pengőt elpanamázott.

Ez a finom ur annak idején Vass József miniszter államtitkára volt és ő jelentette a népjólétet a háború utáni Magyarországon.

Kedden kezdődik Bukarestben a kisanant-konferencia

Bucuresti-Bukarest, június 15. A kisanant konferenciájának programja elkészült. Hétfőn és kedden egész nap folytak a tanácskozások, szerdán lesz a záróülés. Jetties és Benes miniszterek hétfőn az udvarban lesznek hivatalos ebédre, a programon szerepelnek még a jugoszláv és csehszlovák követsek dinerei és ünnepléses fogadás a külügyminisztériumban. Benes feleségével és Kucera kabinetigazgatóval érkeznek, míg Jetties szintén nejevel, valamint Puricea külügyi alminiszterrel és Markovici kabinetfőnökkel jön,

velük együtt természetesen a külügyminisztériumok főbb tisztviselői közül kető. Bukarestbe érkeznek ez alkalommal Wellner belgrádi esch, Crisigono prágai jugoszláv, továbbá Emandi prágai és Guranescu belgrádi román meghatalmazott miniszterek. Végül a kisanant állandó titkárságának három tisztviselője: Spacesek, Iovanovicj és Calimanescu. Titulescu vasárnap délután érkezik vissza Bukarestbe és résztvesz a kisanant sajtónak az Athénéi Palacéban tartandó bankettjén.

Németország július 1-től kezdődőleg transzfermoratóriumot jelentett be összes külföldi fizetéseire

Óriási konsternáció a hitelező-államokban. Anglia külön védvámokat vet ki a német árukra megtorlasképpen

Berlin, június 15. A Birodalmi Bank igazgatóságának mai ülésén dr. Schacht elnök deklarációt olvasott fel, mely szerint 1934 július 1-től fogva hat hónapig Németország semmiféle transzfert nem fog eszközölni küladósságának számlájára.

Ezután Schwing von Krossig pénzügyminiszter beszélt, aki a kormány nevében közölte, hogy jegyzéket fog intézni az érdekeltektől a hitelezők, kifejeve, hogy Németországot vis major sújtja, amely megakadályozza, hogy küladósságai részére transzferfizetéseket eszközölhessen.

Csak abban az esetben, ha a hitelezők nagyobb mértékben fognak német árut vásárolni, lesz lehetséges a transzferfizetések felvétele.

Mindenesetre — fejezte be a pénzügyminiszter — a Dawes és Young kölcsönök fizetéseit eszközölni fogják, de csakis belső márkában, nem pedig transzfer útján.

A német moratórium mély hatást keltett párizsi, londoni és washingtoni bank- és pénzügyi körökben. A francia, angol és amerikai kormányok tiltakozni fognak a német kormánytól a történeti intézkedés ellen, amely felfüggeszti a Dawes- és Young-kölcsönök fizetését.

A német kormány holnap hivatalosan is közli az érdekeltektől a határozatát.

A bázei Nemzetközi Fizetések Bankja, amely a Dawes- és Young-kölcsönök közvetítő intézete is, már tegnap eljuttatta tiltakozását és megállapította, hogy Németország ezzel a lépésével megsértette a hágai és lausannei szerződéseket.

A Nieuwe Rotterdamische Courant szerint Anglia a Dawes- és Young-kölcsönök kamatainak moratóriuma esetére sem fogja a kölcsönbírtokosokat kamatszolgáltatás nélkül, hanem módot talál kártalanításukra.

a német árukra kivetendő külön pótvám nekik juttatásával.

Washingtonban a német transzfermoratórium ügyében hosszas megbeszélés folyt Hull amerikai külügyi államtitkár és Luther dr. washingtoni német követ között. A newyorki lapok az eszmecsere kommentárjaiban rámutatnak arra, hogy az Egyesült Államok kormánya nem csatlakozott annak idején sem a Dawes-, sem a Young-tervezetekhez s most is csak arra törekszik, hogy alattvalój ne kerüljenek másoknál kedvezőlenebb elbánás alá a tőketörlesztés és a kamatszolgáltatás tekintetében.

Az amerikai kereskedelmi minisztérium statisztikája szerint Németország 1934 első négy hónapjában 1 milliárd 609 millió dollár értékben vásárolt aviatikai anyagokat az Egyesült Államokban, míg 1933-ban az egész év folyamán csak 249 milliót tett ki az ott eszközölt vásárlások értéke.

Áprilisban Németország 45 repülőmotort vett Amerikában.

A lapok ehhez megjegyzik, hogy Németország transzfermoratóriumot léptetett életbe külföldi fizetéseire ugyanakkor, amíg ilyen célokra ily jelentékeny összegeket fordít, nyilván nem kereskedelmi aviatikájának fejlesztésére.

Camarasescu román delegátust a budapesti nemzetközi agrarkongresszus egyik alelnökének választották meg

Budapest, június 15. A nemzetközi agrarkongresszus alelnökei közé megválasztották Camarasescu román, Klinder esch szlovák és Novakovic jugoszláv delegátusokat is. A kongresszus alelnökségének audienciáján Horthy kormányzó reményé nek adott kifejezést, hogy a kongresszus munkája elő fogja mozdítani a népek közötti együttműködés szellemét és csökkenteni fogja az agrárkrízist.

Nem tudjuk, lopott-e vagy nem lopott Drehr Imre.

Nem is érdekel. Az ő dolga és a magyar polgárságé, melynek adóadózatából haragsolt — ha haragsolt — a volt államtitkár.

Az azonban legalább is említésre méltó, hogy éppen most hangzott el az a bizonyos interpelláció és nem akkor, amikor egybebe és nem finom panamákkal vádolt emberek ültek Török Géza féle-

tes alakjának árnyékában.

Ha Friedrich ezelőt hat évvel interpellált volna: az elismerés lobogóját hajtotuk volna meg előtte.

De ez az elkésztő közbelépés csak vádpont lehet a magyar ellenzéki politikuskok ellen, akik Török Géza megfélemlítő és lealázó tárgyalásvezetési módját és sorozatos halálos ítéleteit ölbe tett kézzel tűrték, a magyar igazságszolgáltatás és törvényhozás megcsufolására.

VILÁG TÖREK

Belgium a válaszuton

A belga miniszterválság egészen meglepetésszerűen jött. A Broqueville-kabinet, amely 1932 decemberében a parlamenti választások után is megmaradt a helyén, egyszer már és pedig 1933 februárjában visszalepett, de a király nem fogadta el a demissziót.

Ez a kormány az „erős egyéniségek” minisztériuma, amely mindenképp a belga állami pénzügyek energikus rendezését tűzte ki célul. A pénzügyminiszter jelszava: „infláció helyett defláció!” További gazdaságpolitikája a kormánynak, hogy az ipari termelést minél olcsóbbá tegyék és hogy az árucikkek felvehessék a versenyt a valutájuk miatt értéksökkenést szenvedett külföldi árucikkekkel. Az államélet terén végrehajtott takarékosági intézkedések az egyes állampolgároktól áldozatokat követeltek és egoiztikus tendenciáknak a közérdek szemében háttérbe kellett szorulniok.

Nagy akadályokba ütközött azonban ez a törekvés. Egy ideig a szocialisták is, akiknek Belgiumban nagy befolyásuk van a tömegekre és a politikára, a belga frank megszállását követelték. Amikor azonban a gyárak a munkabérek leszállítását és a szociális segélyek csökkentését akarták bevezetni, hevesen támadták a kormányt deflációs programja miatt. Néhány órával a kormány visszalépése előtt a pénzügyminiszter nagy beszédet tartott a parlamentben az inflációs törekvések ellen. A beszédet minden érv és minden pátoosz ellenére a parlament nagy többsége hidegen fogadta. Azt jelentette ez, hogy az ország nem bírja ki a defláció ezer vonatkozású megszorításait. Bizonyos tekintetben tehát a kormány lemondása arra vezethető vissza, hogy az infláció hívei győztek.

Érdekes, hogy Belgium belső politikájában az utóbbi időben a faji kérdés is előtérbe került. Ez azonban — a dolog természeténél fogva — átmeneti jellegű volt. A fontosabb gazdasági kérdések háttérbe szorították ezt a problémát, amely azonban nem kerül le teljesen a politika színteréről.

A faji probléma Belgiumban ott jelentkezett, hogy a franciával rokon wallonok az angolszás eredetű flamandok között a háború óta erős surlódások vannak napirenden. A wallon lakosság azt nehézményezi, hogy a vezető gazdasági és politikai pozíciókból következtetesen visszaszorították. Főszereplők az, hogy kulturális tekintetben valósággal rájuk kényszerítik a flamand szellemiséget. A wallon iskolákat az állam korántsem támogatja annyira, mint a flamandokét és a törvénykezés nyelvének is következtetesen flamandizálni akarják. A flamandoknak ez a térdhódítása arra vezethető vissza, hogy Belgiumban az utóbbi években a brit orientáció erősödött, szemben a francia orientációval. Belgium, amely a locarnói szerződésben keleti határának biztonságára számára garanciát kapott, inkább hajlandó Anglia, mint Franciaország mellé állani. A kormány a leszerelés kérdésében főleg az angolok szempontját akarja érvényesíteni. Broqueville miniszterelnök néhány hónappal ezelőtt hatalmas beszédet tartott a parlamentben és erőlyesen követelte a praktikus leszerelést. Ha közebe nem jön a leszerelési konferencián a franciák sikere, akkor ez az angol barátság bizonyára kimélyül és nem lett volna kormányválság Belgiumban. Így azonban a francia befolyás erősen tért hódított és ennek a következményeként a kormány le akarta vonni Broqueville pártjának egyik gyűlésén hangsúlyozta, hogy a kormány kénytelen elhagyni helyét, minthogy nem folytathat imperialista politikát, holott a mai helyzetben ez a politika időszzerű. Ez az álláspont azonban átmeneti volt és csak addig tartott, amíg Genfben is beállott a dolgok fordulása.

Belgiumban ma még företlenül uralkodik a parlamenti demokrácia. De ennél is hamisítatlanabb és erősebb a tömegek jól felfogott érdekéből fakadó demokrácia. Akárcsak Svájcban, úgy Belgiumban is a közös veszedelem, vagy a közös érdek együvé forrasztja a különböző államalkotó nemzetiségeket. A kisebbségi elvet itt nem ismerik; a flamand és a wallon egyazon jogokkal — államalkotó elem. Időről-időre az egyik vagy másik államalkotó nemzet javára billent a hatalom mérlege, de sohasem ereszkedhetik le az egyik nemzetiségnek a serpenyőjébe úgy, hogy a másiké tartósan fenmaradjon. A Népszövetség leszerelési konferenciájának legutóbbi eseményei közös platformra hozták a flamandokat és wallonokat. Természetes tehát, hogy ennek kihatása lett a politikában és a belga közvélemény jónak látta, hogy a nemzetiségi és gazdasági problémák háttérbe kerüljenek. A locarnói egyezmény papíronon biztosítja az ország keleti határát, a veszedelem órájában azonban erősebb garanciákra van szükség, hogy a határok bármelyik zónája védett legyen. A háboru felhő pedig ma éppúgy, mint 1914-ben, Németország felől mutatkoznak. Minden fogadkozás és minden megemlékezés szerződés ellenére a háboru kontúrjai élesen felbontakoznak. Belgium tehát tudja, hogy hol a helye. Franciaország mintájára neki is erősen fel kell készülnie, ha a veszély idejében meg akarja ővni önállóságát és meg akarja állani a helyét.

Ez a meggondolás és ez a hangulat az, aminek a lefelpert kormány köszönhető továbbra is uralmát. Broqueville gróf viszályosságát a király ismét nem fogadhatta el éppúgy, mint az elmúlt év februárjában. A kormány tehát uralmon maradt, a nemzetiségi problémák megint egyensúlyba kerültek, a gazdasági kérdéseket viszont háttérbe szorította a külpolitika. A wallonoknak és flamandoknak egyaránt érdekük, hogy hazájuk megmaradjon és hogy német csapatok ne árasssák a falvakat és városokat, mint a világ-háboru éveiben.

Anglia a leszerelési konferencián az oroszok mellett a legmérsékeltőbb álláspontot foglalta el, ma mégis az a helyzet, hogy Weygand tábornok, a francia vezérkar főnöke Londonba utazik a francia-angol katonai együttműködés részleteinek megtárgyalása céljából. Belgiumnak tehát hozzá kell igazodnia azoknak a határáramoknak politikájához, amelyekről segítséget várhat.

A kormányválságot tehát a külpolitika döntötte el Belgiumban. Broqueville gróf kormánya hivatalában marad, legalább is addig, amíg a háborus veszedelem el nem járul és amíg új — bizonyára gazdasági problémák — aktuálissá nem teszik a kormányserést.

Tzoor Shaalom Cooperative Society Ltd. Haifa

Az utóbbi hónapokban társaságunk irodáját sokan keresték meg, hogy parcella eladások, illetve vételök lehetőségei felől informálódjanak. Társaságunk ügyvezetősége tagjainknak és társaságunkba lépni szándékozóknak vél szolgáltatást tenni azzal, hogy elhatározta az eladásra kerülő parcelláknak közvetítését azon érdeklődők részére, akik társaságunk tagjai óhajtanak lenni.

Kérjük tehát mindazokat, akik parcellát eladni, illetve venni óhajtanak, sziveskedjenek a szándékukat az aradi irodával (Hotel Crucea Alba) közölni, ahonnan a szükséges felvilágosításokat készséggel megküldjük.

Az ügyvezetőség.

— Prefektusi rangra emelik Kolozsvár, Jasi, Kisenev és Csernovic rendőrvezetőit. Bukarestből jelentik: Tegnapi este a belügyminisztériumban érkekezlet volt Inculet belügyminiszter, Iuca és Iamandi aminiszterek részvételével. A megbeszélés tárgyát a rendőrség és csendőrség reorganizációja képezte. Elhatározták többek között, hogy a következő városok kveszorált prefektusi rangra emelik: Kolozsvár, Jasi, Kisenev és Csernovic. Elhatározták továbbá, hogy revízió alá veszik az e testületekhez történt összes kinevezéseket, törvényesség és a tisztviselői statumok respektálása szempontjából. E reorganizálás keresztvitelére törvényjavaslat készül, amelyet még a rendkívüli ülészakban a parlament elé terjesztenek.

Az Arlosoroff-ügyben hozott halálos ítélet visszhangja

A revizionisták nem tekintik véglegesnek az ítéletet. Kook főrabbi a béke megteremtésére és a testvérharcok megszüntetésére hívja fel a pártokat

Jeruzsálem, június 15. Horace Samuel védőügyvéd felebbezést jelentett be az Arlosoroff ügyben hozott halálos ítélet ellen. A lapok színes tudósításokban számolnak be az ítélet-ki hirdetés körülményeiről. Az ítélet felolvasása után Stavsky kétségbeesetten kiáltotta: „Ártatlan vagyok!” Majd amikor az utolsó szót kapta meg a következőket mondotta:

— Nem tudok semmiről. Teljesen ártatlan vagyok. Ti, bírák viselitek a felelősséget életemért és szüleim életéért. Azokat, akik itt hamisan esküdtek, súlyos bűn terheli. Hiszem, hogy az angol igazságérzet megtanít benneteket, mit jelent ártatlan embereket elítélni. Itt nem ellenem, hanem egy egész nép ellen hoztatok ítéletet, mert én ártatlan vagyok.

A Kook országos főrabbi az ítélet kihirdetése után a következő felhívást bocsátotta ki:

„Palesztina és a külföld összes zsidó pártjaihoz! Szent kötelességemnek tartom, mindnyájatoktól elvárni, hogy — különösen ezen ítélet után — az igazi béke és türelem szellemét kövessétek és abban a reményben, hogy igazságunk győzni fog szüntessétek be a gyilkos testvérharcot!”

A Hisztadruth Haovdim, Palesztina általános zsidó munkásszervezete az ítéletki hirdetés után felhívást intézett a lakossághoz, hogy tartózkodjék minden provokációtól, amely — mint Tel-Avivban az általános sztrájk napján — a rendőrséggel való összefütközésre vezethet. A hisztadruth kéri a lakosságot, hogy ezekben a napokban a felelősségteljes közösségi tudattól vezéreltesse magatartását, tartózkodjék minden gyűlölekezéstől, ne zavarja meg a közlekedést és a rendőrséget a rend fenntartásában.

A revizionista központi bizottság felhívásban hangsúlyozza, hogy az ítélet nem végleges és fellebbezési fórum elé kerül. A felhívás a vérvádakkal és inkvizíciókkal valamint a Dreyfuss-perrel hasonlítja össze ezt a pert, melyek szerint nem volt más célja, mint növelni a szakadékokat a zsidó körökben és megtörni a népi egységet a zsidó jövőért való harcban. Abban a reményben, hogy az igazság győzni fog, rendre és fegyelemre hívja fel a revizionista központi bizottság a jásuvot.

Hasonló felhívást intézett a lakossághoz a „Chasith Haam” című revizionista lap is.

Jabotinsky a revizionista exekutívé nevében a következő táviratot intézte Stavskyhoz:

„Meghajlunk hősiessége előtt ebben a rettenetes tűzpróbában. Meg vagyunk győződve róla, hogy bátorsága nem fog ellankadni, mi folytatni fogjuk a harcot a győzelemért”.

Jabotinsky, Horace Samuelt is távirati üdvözölte.

Az ítélet a világ összes zsidó centru-

maiban mély benyomást keltett. Bécsben a „Teheleth Lavan” ifjúsági szervezet helyisége előtt súlyos összeütközésre került sor a revizionisták és a „Teheleth Lavan” tagjai között. A revizionisták rohamot intéztek az ifjúsági szervezet otthona ellen és több ablakot betörték. A Leopoldstrassen lévő „Lengyel templom” előtt is verekedések voltak, miután a revizionisták követelték, hogy egy percre szakítsák meg a szombati istentiszteletet a halálos ítélet elleni tiltakozás jeléül. Ötven revizionistát letartóztattak.

Hidakat, csordákat és egész falvakat sodort el a mexikói ciklon

A halottak száma már 1500-ra rug

Newyork, június 15. A legújabb tegeicgálpai jelentések szerint a legutóbbi ciklon sokkal nagyobb pusztításokat okozott, mint eleinte hitték. Marcala vidékén a ciklon hidakat, csordákat és egész falvakat pusztított el. Gracia környékén Aguaflra községet teljesen eltemette az iszap és egész családokat elevenen betemetett. Az árvíz is sok emberéletet követelt áldozatul. A fő-

Értesítés

A főszezonból visszamaradt fűzők és melltartók olcsó kiárusítása megkezdődött

Garmid szalonban
Str. Neculcea (Kornis) 2
Renner palota

A „Neue Freie Presse”-ben nyilatkozatot tett közzé az ausztriai revizionisták végrehajtó bizottsága, melyben ten denciozusnak minősítik a jeruzsálemi ítéletet.

A varsói zsidó lapok különkiadásban közölték az ítéletet, mely nagy izgalmat váltott ki mindenütt.

város közelében több mint 50.000 köbméter föld beomlott és két falut teljesen megsemmisített. Acapulca és Santana kikötőkkel az összeköttetést még nem sikerült helyreállítani. Zacatepoluca mellett a hullámok egy vonat kicsiklását idézték elő. A legújabb jelentések szerint a halottak száma több mint 1500.

„Richard Strauss nagy muzsikuss ugyan, de kicsi ember”

A helvennéves Strauss és eszerbenhagyott zsidó barátai

Prága, június 15. Richard Strauss, a híres komponista, június 12-én ünnepelte hetvenedik születésnapját. Ebből az alkalmából a külföldi sajtó többek között megállapítja, hogy Strauss, aki mint egy szegény trombitás fia indult el pályáján és ma a németek legnagyobb zeneszerzője, sokat köszönhet a zsidóknak, akik hatalmasan támogatták. A lapok rámutatnak arra, hogy ugyanez a Richard Strauss, a hitlerizmus uralomra jutása után sietett behódolni a nemzeti szocializmusnak és összes zsidó barátaival szakított.

Richard Strauss nemcsak fejlődési éveiben, hanem fénykorában is csaknem kizárólag zsidókkal érintkezett. David Levin, berlini konfekciós nagykereskedőnél évenként ingyen lakott és étkezett és nem mint szegény diák, hanem Pechor paraszti miliomos leányának férje és mint az állami opera kitünően fizetett dirigense. Elektra című operáját Levinnek dedikálta. Egy jómódu zsidó karmester is évenként rendelkezésre bocsátotta a konyháját. Fia egy prágai zsidó nőt vett feleségül. Ebből a házasságból származott egy fiú, akivel Strauss le is fényképezet

te magát a berlini „Illustrierte Zeitung” számára. A harmadik birodalomban azonban nem tudják, hogy Strauss unokája zsidó származású.

Berlinben Theodor Wolff, Georg Bernhard és Alfréd Kerr voltak a legjobb barátai. Bensőséges viszony fűzte Max Reinhardthoz is, míg a zsidó Hugo v. Hoffmannsthal írta operáinak szövegét és rendezte balesetét. A lapok arra a konklúzióra jutnak, hogy Richard Strauss nagy muzsikuss ugyan, de kicsi ember.

— A magyar zenekonzervatórium vizsgálója, Szombaton, folyó hó 16-án este fél 9 órai kezdettel tartja a magyar zenekonzervatórium végzett növendékeinek vizsgáló előadását, a rom. kat. gimn. disztermében. Színrekerül Suppé „Szép Galathea” című egyfelvonásos operája, ezenkívül Delibes Lakme című operájából. Duett-főbb szereplők Traurig Gizella, Sántha Ilona, Freniu Gheorghé és Dsida Aladár. Rendezi Mihályffy Irén konzervatóriumi tanárnő. Vezényel Szizsmann Rezső karnagy.

Dr. GARA ERNŐ UTAZÁSAI:

TENGERPARTON NYARALHAT

hihetetlenül olcsón

Julius 8-i kezdettel két hétig nyaralhat a Fekete-tenger partján

Lei 2490 összköltséggel

ha résztvesz az Uj Kelet és Dr. Gara Ernő által rendezett Constanta — Carmen Sila — Movila-i tásaskiránduláson.

Jelentkezzen azonnal az Uj Kelet kiadóhivatalában

Zsidó szüők figyelmébe !!

A NAGYVÁRADI ZSIDÓ FIUINTERNÁTUS

felhívja a zsidó szüők figyelmét, hogy az új miniszteri rendelet értelmében az I. liceumban vagy gimnáziumba való felvételi vizsgálatok június hó 22—25. között lesznek és azért azok, akik gyermekeiket az internátusba óhajtják adni már most legkésőbb június hó 15-g jelentkezzenek az internátus igazgatóságánál.

Igazgató:
SZILÁGYI ADOLF
Mecum tanár
Oradea, Str. Delavrancea 17.

Kava ny

Dinu Bratic

Bucuresti-Bukar (Kelet tud.) A rendszó megnyitása a közepette ment vé többseg meglehető végig a rövid tró vette tudomásul, a donképpeni munka június 20-án veszi indultak a találgá lament váratlan e

Miemen

Mint már tegnap tianu, a liberális p sal vette tudomás végösszegét a kor két milliárd lejje berális párt vezér a párt kötelezie u szág közvelemén költségvetés össze ságvetését egyensu miatt a liberálisok ták az előző nemz nyokat. Pedig egy jes költségvetésne egyensúlyozódásra hogy az állami be ságvetését esztendő 12 milliárd lejt.

Angsel tása

Slávescu pénzúru Bratiannal, b lemben igyekezett állítani, igyekezett szvenedett a kabi nöképpen pedig atásügyi miniszre leser dr. intranzis riadt vissza, hogy tözök. Dinu Bra nem látszott meg hogy egy liberális ügyi minisztere n ságvetésí koncepc A liberális korm nisztere az lesz t ciot magáévá tes sértődött és nem redukálását elhat szelésen. Végül i kénytelen. A má vetés tervezeten ter újabb változt nak végösszegét ezer lejjele esőkk lament elé terje összege 20 millió

A költségvetésben elsősorban a iczói lettek meg mindössze annyit tenni, hogy adók bőviti. Az állam adják a jogot, h fennálló bármín penzállják ezen bevételek fokoz tek, hogy adóbo ig fennálló adót delyezik. Felm kölcsön felvétel nyben egyes m hajlandók a ke rülni, úgy Tata ra, hogy átvesz nes vezetést és tereca költségve ségét és odium

A kormány hézységeket ke külföldi hitelez sok ismét holt hitelezők ugya magukévá tenn állapodást, am nia a következ 30 és 40 százal tartozásainak zök intranzige zel 23 milliárd volt, amelynek

Kavarodás a trónbeszéd körül, amely lenyelte a Szovjettel való kiegyezés megemléztetését

Dinu Bratianu hazatért és rendet teremtett a felduzzasztott költségvetésben. Ujabb politikai nehézségekkel küzd a kormány

Bucuresti-Bukarest, június 15. (Az Új Kelet tud.) A rendkívüli parlamenti szeszzió megnyitása általános érdeklődéssel követte ment végbe tegnap délután. A többség meglehetősen unalommal halgatta végig a rövid trónbeszédet és kelletlenül vette tudomásul, hogy a szeszzió tulajdonképpen munkája csak öt nap múlva, június 20-án veszi kezdetét. Azonnal megindultak a találgatások: mi az oka a parlament váratlan elnapolásának.

Miért napolták el a parlamenti ülésszakot

Mint már tegnap megírtuk, Dinu Bratianu, a liberális párt vezére felháborodással vette tudomásul, hogy a költségvetés végösszegét a kormány több, mint huszon két milliárd lejrel duzzasztotta fel. A liberális párt vezére rámutatott arra, hogy a párt kötelezte magát választói és az ország közvéleménye előtt egyensúlyozott költségvetés összeállítására. Eppen a költészetési egyensúly kérdése volt az, mely miatt a liberálisok a legelősebben támadták az előző nemzeti parlamenti kormányokat. Pedig egy 22 milliárd 700 millió lejes költségvetésnek reménye sines a kiegyensúlyozódásra, ha meggondoljuk, hogy az állami bevételek az elmúlt költségvetési esztendőben alig haladták túl a 12 milliárd lejt.

Angheliescu szívós követelése a költségvetés módosításáért

Slăvescu pénzügyminiszter közölte Dinu Bratianuval, hogy ő is ebben az értelemben igyekezett a költségvetést összeállítani, igyekezete azonban hajótörést szenvedett a kabinet egyes tagjai, különösen pedig Angheliescu dr. közoktatásügyi miniszter ellenállásán. Angheliescu dr. intranszignens volt és attól sem riadt vissza, hogy lemondással fenyegetőzzék. Dinu Bratianu ez a fenyegetés nem látszott megijeszteni. Kijelentette, hogy egy liberális kormány közzoktatásügyi minisztere nem képviselhet más költészetési koncepciót, mint maga a párt. A liberális kormány közoktatásügyi minisztere az lesz tehát, aki ezt a koncepciót magáévá teszi. Angheliescu dr. megsértődött és nem vett részt a költségvetés redukálására elhatározó miniszteri megbeszélésen. Végül is azonban engedni volt kénytelen. A már kinyomtatott költségvetés tervezetén Slăvescu pénzügyminiszter újabb változtatásokat eszközölt és annak végösszegét 2 milliárd 250 millió 534 ezer lejrel csökkentette úgy, hogy a parlament elé terjesztendő költségvetés végösszege 20 milliárd 450 millió lej lesz.

A költségvetés redukálása következtében elsősorban is az állam belső hitelezői lettek megrövidítve. Velük szemben mindössze annyit tud a kormány egyelőre tenni, hogy adókompenzációs jogokat kibővíti. Az állam összes hitelezőinek megadják a jogot, hogy az állammal szemben fennálló bármilyen tartozásukat kompenzálják ezen követelésekkel. Az állami bevételek fokozása céljából úgy döntöttek, hogy adóbonokkal csak az 1931 végéig fennálló adótartozások kifizetését engedélyezik. Felmerült végül egy belső kölcsön felvételének eszméje is. Amennyiben egyes miniszterek nem volnának hajlandók a kért redukciónak hozzájárulni, úgy Tatarescu el van határozva arra, hogy átveszi az illető tiszteletteljes vezetését és magára vállalja az illető tiszteletteljes költségvetési redukciójának felelősségét és adiumát.

Ismét holtponton a külföldi hitelezőkkel való tárgyalás

A kormány egyébként is komoly nehézségekkel kell hogy megküzdjön. A külföldi hitelezőkkel folytatott tárgyalások ismét holtpontra jutottak. Az angol hitelezők ugyanis nem voltak hajlandók magukévá tenni a franciákkal kötött megállapodást, amelynek értelmében Románia a következő három évre successive 25-30 és 40 százalékát fizette volna esedékes tartozásainak. Állítólag az angol hitelezők intranszignenciájának egyik oka a közel 23 milliárd lejre felfújt költségvetés volt, amelynek tényéből arra következ-

tek, hogy az ország pénzügyi helyzete nem olyan reménytelen. Vannak végül a kormány politikai gondjai is. Jugoszlávia nem volt hajlandó a Szovjet-országgal kötött megegyezést aláírni. Sándor jugoszláv király, akit az oroszok utolsó cárja keresztelt meg, állítólag ezzel a gesztussal akart kegyeletének kifejezést adni néhai keresztapjával szemben. Más részről tudni vélik, hogy Jugoszlávia vonakodásának, amely keserű perceket szerez a kisantant számára mélyebb külpolitikai okai is vannak. Tény az, hogy

a parlament rendkívüli ülésszakát megnyitó trónbeszéd, amelyet köztudomásúan a kormány szerkeszt, egyetlen szóval sem említi meg Titulescu nagy külpolitikai sikerét és a Szovjetországgal való diplomáciai kapcsolatok újrafelvételét. A külügyminiszter erre sértődötten elhagyta a fővárost és Konstancába repült. Három miniszter utazott utána, hogy kibécseljék. A szovjet szerződéssel kapcsolatos külpolitikai nehézségek mindenestre ugyancsak hozzájárultak a parlamenti munkálatok elhalasztásához.

Hogyan?... Még nem próbálta ki a Togat-t?!...

Togat millió esetben bevált mint hatásos szer

Rheuma | Köszvény | Ülőidegzsába
Spanyolnátha • Ideg- és főfájás • Hüléses megbetegedés esetén.

Nincs ennél jobb szer! Biztosan használ!

Semmitéle hasonló készítmény, bárhol dicsérik is, nem tud felmutatni több mint 6000 orvosi véleményt! Togat oldja a húgysavas és így a bajt közvetlenül gyökerében támadja meg! Ne kísérletezz más hasonló szerrel! Mások megtették ezt Ön helyett és Ön mindig Togat-t szednek most! Egy kísérlet Önt is meg fogja győzni! Az összes gyógyszerárakban és drogeriákban. Lei 52.-. A Togat készítmény svájci készítmény!

Szürke, hétköznapi hangulatban nyílt meg a parlamenti rendkívüli ülésszaka

Bucuresti-Bukarest, június 15. A patriarchia dombjának lábánál nagy élénkség, tömeg, szuronyos esendőrök kordonja, rendőrfiztek.

A rendkívüli szeszzió megnyitója. A zsenge fenyők, amelyeket két évvel ezelőtt ültetett el Dobrescu polgármester, már egész kis erdőt képeznek s az elegáns, széles fasorban száguldanak fel a dombnak a politikusok ragyogó karosszérei.

A patriarchiat renoválják. Némán terpezkedik el a domb csucsán a kolosszális bronzharang. Miron főpap rezidenciáján Te-Deum, a kormány tagjainak részvételével.

A szűk udvaron a déli nap éles sugarai megtörnek a gárdisták sisakjának ezüstjén... A zenekar az imát játssza.

A megnyitóiülés tarka publikuma

Tatarescu fogadja a disz-század tisztelgését. A civil hadügyminiszter frakkban, fiatalosan, frissen, de kemény léptekkel léptet végig a katonák előtt, majd a kormány élén a kamara főbejárata felé tart. Kattognak a fényképezőgépek.

De hiába, hiányzik a parlamenti megnyitók nagy napjainak az atmoszférája. A rendkívüli szeszzió megnyitóján

ugyanis nem jelenik meg az uralkodó s a megnyitó királyi dekrétumot a miniszterelnök olvassa fel.

A generálisok ragyogóan színes sorfala elmarad, a diplomáciai kar sem képviselteti magát. A széles előcsarnok minden nesz fel fogó szőnyegén többségi honatyák üdvözlik egymást. Néhány frakkos Ifju forgolódik a hétköznapi ruhák között. Ezek még nem ismerik a szokást.

Szemben a főbejárattal Duca bronz mellszobra fogadja a képviselőket. A szin ajai merénylet nagy áldozata bevonult a halhatatlanok csarnokába. A nagy álló órákban Nicolae Filipescu, Jonel Bratianu bronzszobrai következnek.

Az eljárult tribünök

A kisebbségi pártokat Fritz Kreuter képviseli, szürkén, egyedül forgolódik saját maga körül ez a „nagy” szász politikus.

Az ellenzéket Lupu dr.-nak öccse Costache Lupu képviseli és a fiatal Cuza, aki Jorga professzor jóvoltából lett egyetemi tanár. A nemzeti parasztpárt részéről senki sem jött el a megnyitóra.

A tribünök is konganak. Még a hölgyek sem jöttek el. Itt-ott elszórva egy-egy nyári toalett.

Ez az egész. Az egyik padban Nimerower főrabbi.

A mellén háromra emelkedik az érdemkereszték száma.

Vége a Te-Deumnak. Az ülésterem reverendáktól lesz népes.

Az újságírók páholya mégis zsufolva van.

A tréfák, megjegyzések nem maradhatnak el.

A miniszteri padban megjelenik Tatarescu. Itt van Angheliescu dr. is, akit az utóbbi napokban a kormány fenyegetések tekintenek. Miatta nem lehet befejezni a költségvetést. Csekély 7000 új tanulótt veti föl, ma, amikor mindenféle leépítések... Néhányszor már hire kelt a lemondásának. De lám itt van. És itt vannak a többiek is. Antonescu, Sassu, Teodorescu. Csak Titulescu nem jött el. Uica már nem tagja a kormánynak és néhány alminiszterrel is kevesebb van. Negura megjelenésével rácafol arra, hogy kilépett volna a kormányból.

A taps is gyér, rövid trónbeszéd felolvasása alatt a ház elfelejt tapsolni.

Tatarescu hangjának sines olyan érdeces esengése, mint mások.

A miniszterelnök befejezte a trónbeszéd felolvasását. Taps.

Leonte Moldovanu a szenátus és Savcanu a kamara elnöke bejelentik, a parlamentnek jövő szerdáiig való elnapolását.

Mindenki tudja, hogy a költségvetés körül vannak komoly bajok s hogy a kormány kebelében súlyos konfliktusok elsímitása szükséges. Szerdán pedig itt van Barthou, addig talán minden rendbe jöhet.

A főbejárat előtt fotóriporterek folytatják munkájukat.

Szürke hétköznapi hangulatban nyílt meg a rendkívüli szeszzió. (h. e.)

A cseh-román repülőjárat forgalmas kolozsvári állomása

Colfescu ügyész a legielkezőbb utasa a járatnak

Cluj-Kolozsvár, június 15. (Az Új Kelet tud.)

— Felszállni? Ó, nem. Most ha jön a gép, félóra múlva már megy is tovább.

Iacobicescu kapitány, a helyi repülőezrednek a civil légijárat felügyeletével megbízott tisztje fogadja az utasokat a kis kabinban. Két ember készül Kolozsvárról Bukarestbe, ezen a cseh repülőgépen, amelyről már legendákat beszélnek. Az egyik utasban nagy meglepésre Colfescu Ionel ügyész ismerjük fel, akivel főleg más vonatkozású események alkalmával találkozunk gyakran az újságíró.

— A tanácsos ur szokott repülőgépen utazni?

— Egyszer már megpróbáltam — hangzott a válasz — és olyan jól éreztem magam, hogy most másodszor is megyek.

Rögtön Balbórol kezd beszélni, aki Amerikáig meg sem állott és arról, hogy ezzel szemben a román repülés még nem elég fejlett. Nemzetközi repülőjáratokat kellene szervezni román gépeken.

Kis népség, katonaság csoportosul, várják a gépet. Egy cseh gépszerelő buzgolkodik a román nyelvvel. Nagyorjól mulatunk rajta.

De megjelenik egy pont a hegy tetején. A pont egyre növekszik, majd feltűnik egy zugó hatalmas madár, mely néhány kört ír le a levegőben, majd alig öt méternyire a földtől ereszkedik le. Végre megnyugszik a dübörgő masina, simán, szalad a fűvön, alig nagyobb zajjal, mint egy autó.

Megáll a gép, négy utas nyújtózkodik kifelé az ajtóból. Prágából jönnek, cseh fiatalemberek. Jön a váma, az idegenellenőrzés. Ezalatt beülünk mi is az álló gépbe. Nyolc kis ülés a kényelmes kabinban. Olyan, mint egy vonatfüke. Tíz percig áll a gép, töltik a tartályokat, kopogtatják a motorjait. Három hatalmas motor van ebben az óriási gépben. 3 gép 4 240 lóerő, összesen 720 lóerő! Szegény! Bérlet, ha látná...

Aztán csak foregni kezd a három motor három propellerje. Zugás és olyan szél kerekedik, hogy a kalapok lerepülnek a fejeikről. A szoknyákat fujja a szél, visongás és kacaj. Colfescu Ionel is kacagva int bucsut a feleségének... A gép elindul, körbeszalad, majd szép lassan, méltóságteljesen felemelkedik...

Már száll is Bukarest felé. Másfélóra múlva már ott is van. (—lay)

Segítsük a kolozsvári Tomche Jesivot együletet!

Lakodalmak alkalmával Tomche Jesivot blankettával gratuláljunk!

Cluj-Kolozsvár, június 15. Minden nép lételeme a nyelv, vagy a fegyveres hatalom. A zsidó nép életének gyökere ellenben a szellemi erő, amely megtartotta számunkra a kétezer évvel ezelőtt „elvesztett” ideált, az országot, amely ismét ujjáépült és amelynek ideáljai megint megvalósulnak. Erec Jiszrael épül és jogos reményünk van arra, hogy messiasunk egy gyönyörűen betetőzött munkára fogja ráhelyezni a zsidó ideál örökké ragyogó koronáját.

Azonban minden reményünk legfőbb feltétele, hogy mi magunk is becsületben tartsuk a galut minden vonatkozásában a Tóra koronáját. A Tóra és Talmud a zsidó nép történetében egyazon fogalom. Olyan, mint a nap és a belőle kiáradó sugarak. Viszont a Talmudnak élő, soha ki nem apadó forrása az ifjúság: kétezer év óta pedig a jesiva. Ezekből a forrásokból táplálkozik a mi népünk életfaja. A zsidóság ösztönyszerűen érzi ezt és ezért minden korban, a leginségesebb évszázadokban is gondoskodott a jesivák ellátásáról és fenntartásáról. Elvárható teljes joggal tehát, hogy ez az életösztön nem fog kiapadni a mi kortársaink sorából sem.

Ezen alapvető igazságok hangoztatása után rátérek tulajdonképeni témámra.

Evekkel ezelőtt, mint ismeretes, bizonyos túlzó beavatkozás miatt, eredménytelenül mentek szét testvéreink szárai, akik a váradi nagygyűlésen az országos Tomche Jesivot akarták létesíteni. Mi elujak úgy csináltunk, mint amikor a szétkergetett katonák, akik egy ponton összeverődnek és felveszik a harcot. Összehívtam hű embereinket és megalapítottuk a helyi Tomche Jesiva egyesületet. Az egyre rosszabbodó gazdasági helyzet folytán nagy volt a küzdelem. Ám az eredmény nagyobb. A Kolozsvárról kiinduló talmudista ifjak száma megkettőződött azóta. Ma azonban súlyos küzdelmet kell kifejtenünk legfontosabb és legszembetűnőbb ügyünk érdekében. A bevételük felére csökkentek viszont a jogos igénylők megkétszereződtek.

Segítségért kiált a Tóra és meg kell hallania minden zsidónak ezt a segítségkiáltást.

Volna egy ideám, amelynek számára ezton kérek szíves figyelmet. Senkinek sem fog pénzbe kerülni, illetve nem jelent külön kiadást és mégis segítség kél belőle.

Esküvők alkalmával tessék a Tomche blankettáján gratulálni. Gondoskodni fogunk róla, hogy a blanketták kellő időben rendelkezésre álljanak. Csak tessék alkalmazni.

Legyen az új házaspár legszebb koszorúja az a segítség, amit a Tóra számára juttat. Sugározza be a baldachin alá lépett fiatalokat és szüleit a Tóra minden áldása.

(R. E.)

— Az Árvagondozó nyaraltatási akciója Az Erdélyi Zsidó Árvagondozó ezévi immár 12. nyaraltatási ciklusa június 26-án veszi kezdetét, amikor 100 gyermek indul utnak megfelelő orvosi és felügyelő személyzettel a tihuti nyaralótelepre. A nyaraltatási bizottság több ízben foglalkozott a telep élelmezésének legjobb megoldásával és az előre kidolgozott étrend biztosítja, hogy a gyermekek ez évben is a szokásos 3—5 kg. súlygyarapodással térnek majd a telepről haza. Ezton is felkéretnek a gyermekek hozzátartozói, akik a mult vasárnap tartott nyaralási sorozáson nem jelentek meg, hogy a gyermekek orvosi bemutatása végett e hó 17-én, vasárnap d. e. 11 órákor az Árvagondozó irodájában jelenjenek meg, mert enélkül a nyaralótelepre nem lesznek kiküldhetők. A tihuti telepre ez évben korlátolt számban, szerény díjak mellett fizető gyermekek is felvételnek, akiknek díjai az árvák nyaraltatása céljára használatnak fel. Polgári családok gyermekei, 6—15 éves korig, ugyancsak az Árvagondozó irodájában (Str. Paris 38) jelenthetők be a nyaralásban való részvételre.

KÖZGAZDASÁG

Csak egyellen cikkben, adóbonban van kereslet a bukaresti főzsdén

Bucuresti-Bukarest, június 15. A bukaresti értéktőzsdén ismét csak politizálnak, kormánybukásra ma igen kis odds-sal fogadnak. Üzlettelenség az egész vonalon. Mikor a holland és francia érdeklődés és legfőképpen a lejkontremín izgalomba hozta a tőzsdét két hónapig, május közepéig a régi üzleti életre emlékeztető izgalmas forgalom napi százmillió kőteket eredményezett. A spekuláció magasra törő hullámai lecsendesedtek, semm, de semmi üzlet.

A Tramvai néven ismeretes fővárosi közúti részvényekben van egy-két kötés 1460—70-es kurzuson. Ez európai relációban elsőrangúnak elismert vállalat ez évben is 56 lej osztalékot fizetett. Az aranybányák Micaia, mely 80 lejes osztalékkoroddal vezet, 1240—45-ös árfolyamon cserél gazdát, Arra a hírre, hogy a Resica új, nagy megrendelések tömegét kapta, a tőzsde 455—63 kurzussal felért. Itt a tőzsdén az ilyen komoly híreknek, ha hitelt és ad a publikum, csak az osztalékokban látja az értékelés bázisát. Pedig bizonyos, hogy a Resica ma volkonjunkturába futott be.

Az egyellen üzleti ág, mely a kurrenscikkben, az adóbonokban óriási forgalmat bonyolított le, ma nem produkál semmit. Nagy a kereslet, nincs áru, pedig az árfolyam 31-ről 33 százalékra emelkedett. A Bon de tezaur kurzusa 93, de móta az új adóörvényben a forgalmiadó fizetésében ezt a bont kikapcsolták, eladni nem lehet.

A petróleumértékek közül a már ismer-

teges osztalékpólitikát bejelentő papírokban van jegyzés. Credit Minier 288—92, Astra 675—85, Steaua Romana 455—60. Ezek a számok csak névleges kurzusok, üzlet nélkül.

A tőzsdéről az összes nagybankok kivonultak, csak a magánbankok bonyolítják le az egész kicsi, jelentéktelen üzletet. A banküzlet Bukarestben letargiás. Csak az export-importtal kapcsolatos financiai akciókat viszik. Eszkompt üzlet teljesen halt. A pro an 10—11 százalékos eszkomptkvóta névleges. Ez egyedül a gázüzletre érvényes. Mert aranyra, ékszerre, drágakőre adott gázskölcsönökben van kizárólagos üzlet.

Bélyegmentesek lesznek a konverzió-kérés ügyében a törvényszékhez benyújtott akták. Bukarestből jelentik: Antonescu igazságügyminiszter közbenjárására a pénzügyminiszter elhatározta, hogy a mezőgazdasági és városi adósságok likvidálásáról szóló (konverziós) törvény 75-ik szakaszának dispoziói oly értelemben interpretáltassanak, hogy az összes deklarációk, valamint a deklarációkhoz csatolt összes akták és igazolványok bélyegmentesek legyenek. Ilyen értelemben az igazságügyminiszter körrendeletet intézett a bírói hatóságokhoz, a pénzügyminiszter pedig a pénzügyi adminisztrációkhoz, illetve adóhivatalokhoz.

SPORT

Vasárnap Crisana—Romania

Cluj-Kolozsvár, június 15. Vasárnap délután ismét atrakciósamba menő mérkőzés lesz a kolozsvári sporttelepen. A kolozsvári Romania együttese, mely az utóbbi időkben elért eredményeivel az ország legjobb futballegyüttese között foglal helyet, barátságos mérkőzésre hívta meg a nemzeti bajnokság bajnok-aspiránsát, a nagyváradi Crisanat, mely a meghívást elfogadta.

Főlősleges kiemelni, hogy a vasárnapi mérkőzés a szezon egyik legszebb mérkőzéseinek ígérkezik, mert egyrészt a mérkőzés nem megy bajnokj pontokra, másrészt viszont ismerve a Romania nyugodt és fair játékmódot, az lehetővé teszi az ellenfél képességeinek teljes kibontakozását. Baráttyval az élen a Cri-

sanában játszani fog az új temesvári akvizíció, Stockfeger, sőt nincs kizárva, hogy a Budapesten levő Táncossal folyó tárgyalásokat is befejezi a Crisana és ez esetben már ő is játszani fog a kolozsvári mérkőzésen.

A Crisana összeállításának azonban még van egy hatalmas meglepetése. Emlekeztetes, hogy a cseh Bohemians romániai szereplése után az egész romániai sajtót bejárta a hír, hogy a csapat egyik legjobb játékosa, a balösszekötő nem érkezett vissza Csehszlovákiába és valószínűleg tartják, hogy Romániában maradt. Nos, a játékos valóban Romániában van és mint most kiderül, Nagyváradon tartózkodott. A kitűnő összekötő vasárnap szintén játszani fog a Crisana-ban a Ro-

mania ellen.

A Romania vezetősége ezenkívül még egy hatalmas meglepetésben részesíti a kolozsvári közönséget: olyan alacsony állapotba hozta a helyárat, hogy a legminimálisabb jövedelemmel rendelkezők is megnézhetik a szezon legszebb mérkőzését. A leszállított helyárat a következők: Páholy 40, tribün 30, korzó 20 lej, állóhely és diákjegy 15 lej, katonák és gyermekek részére 10 lej.

A mérkőzés délután 6 órákor kezdődik.

Max Baer a nehézsúlyú ökölvívás világbajnoka

Newyorkból jelentik: Hatvanezer néző előtt tegnap este került elődöntésre a Madison Square Gardenben a professzionista nehézsúlyú ökölvívás világbajnoki döntő mérkőzése az olasz Carnera és az amerikai zsidó Max Baer között.

A kitűnő zsidó versenyző, aki tavaly Schmelzing legyőzésével tett szert világhírnévre, a döntő mérkőzés elején pompás technikai trükkökkel parírozta az ökölvívó óriás ütéseit, azonban ugyanakkor sajátjait biztosan vitte be. A II. menet vége felé a zsűri a többször leterített és támolygó Carnerát leléptette és Max Baert, aki technikai knock-out-t győzött, világbajnoknak jelentette ki. A hatalmas tömeg leirhatatlan ünneplésben részesítette az új világbajnokot.

Argentina megtépásza a világbajnok olasz válogatott nimbuszát

Argentina—Olaszország 2:0 (0:0)

Milánó, június 15. Argentína válogatott futbalcsapata tegnap mérkőzött a világbajnok olasz csapattal és azt 2:0 (0:0) arányban legyőzte. Az argentin csapat tudvalegőleg már a világbajnokság első fordulóján kiesett a továbbküldmekből, mert vereséget szenvedett a svédktől, de ezzel a győzelmével teljesen rehabilitálta magát, illetve Délamerika fejlett futballsportját.

Lemondott Meisl Hugo

Bécs, június 15. Meisl Hugó az osztrák csapat olaszországi veresége miatt leköszönt a szövetségi kapitányi és a szövetségi főbírói tisztéről. Meisl a kudarctól önmagát teszi felelőssé és levonja ennek következtét.

Mindenesetre Meisl lemondásának hátterében politikai okok is meghuzódnak.

TURISZTIKA

Kérem a Haggibbor kirándulóhoz! A Haggibbor Turisztikai Szakosztályának vezetősége kéri azon kirándulókat, akik az 1933 évi kirándulások alkalmával fényképfelvételeket készítettek, szíveskedjenek egy-egy képet a Haggibbor albuma számára a jelentkezési órák alatt a szakosztály vezetőségéhez eljuttatni. A Haggibbor szívesen téríti meg a másolatok költségeit. A képek hátlapjára ráírandó a felvevő neve, a kirándulás helye és lehetőleg pontos dátuma.

hog

Bucuresti-Bukarest, június 15. A bukaresti értéktőzsdén ismét csak politizálnak, kormánybukásra ma igen kis odds-sal fogadnak. Üzlettelenség az egész vonalon. Mikor a holland és francia érdeklődés és legfőképpen a lejkontremín izgalomba hozta a tőzsdét két hónapig, május közepéig a régi üzleti életre emlékeztető izgalmas forgalom napi százmillió kőteket eredményezett. A spekuláció magasra törő hullámai lecsendesedtek, semm, de semmi üzlet.

Mint en sok megh Argetoian len tárgya Ennek a tere: Dem kezes inté akadályozt fejezését s mania akk betűnő teh egyvezéssel litikusok u fessor is. sére, mit s hez, a köv

— Mi t mondotta L Litvinov a Azonban e amelyet be céljai, ame elől, befoly amelyetől f

Ebben a is van egy elnök volta tárcát is v szakadása. sem Ghika vására nem intervjut a nak, amely nak adott a föllött. Erre akartam va dottam vol ugr kormá tetszik s ho daut, a műv szovjet fig produkált. közlését az

— Sokat az ugyneve is. Egy ily erről Mani midőn a sz megkérdezte szolt:

— Honna lát, ha mag Mindössze

Amikor Iorgának megtiltották, hogy kedvezően nyilatkozzék a Szovjetről...

Iorga professzor érdekes nyilatkozata a román-orosz egyezményről és az alkotmány revíziójáról

Bucuresti-Bukarest, június 15. A diplomáciai kapcsolatok felvétele Oroszországgal pontosan tizennégy esztendő múlta tekint vissza a román politikában. 1920-ban Vaida Sándor tárgyalta először Londonban a szovjet képviselői vel a Szovjetország diplomáciai elismeréséről, amelyért cserébe a szovjet elismerte volna formailag is Beszarábiának Romániához való csatolását, annakidején kulisszámögötti liberális manőver akadályozta meg Vaidát a tárgyalások eredményes befejezésében. Tizenegy évvel később 1931-ben Iorga professzor kormánya alatt kezdődtek el ismét a közvetlen tárgyalások, amelyeket 1932-ben Vaida Sándor kormánya szeretett volna eredményesen befejezni. Vaidát másodsorú is utólréte végezte, ezúttal Titulescu személyében, aki, akárcsak Bratianu Ionel nem szívesen látta volna, ha a szovjettel való meg egyezés érdemét Vaida szerzi meg magának. Ürüggyül pedig Vaida tárgyalásainak meghusítására az egyezmény tervezetének az a megfogalmazása adott, amely nyilván Beszarábiára célozva „mult és jövőbeli nézeteltérés” lehetőségéről beszélt.

Iorga az orosz-román kapcsolatok történelméről

Mint említettük, az 1920-as tárgyalások meghusítása után elsőnek a Iorga, Argetoianu kabinet vette fel a közvetlen tárgyalások fonalát a szovjettel. Ennek a kormánynak a külügyminisztere: Dem. Ghika herceg, azonban balkezes intézkedéseivel már eleve megakadályozta a tárgyalások sikeres befejezését s a kudarchoz hozzájárult Románia akkori rigai ügyvivőjének szeméti tehetségtelensége. Most a meg egyezéssel kapcsolatban különböző politikusok után megszólalt Iorga professzor is. Az újságírók arra a kérdésre, mit szól az egyezmény szövegéhez, a következőket válaszolta Iorga:

— Mi természetesen szeretnők — mondotta Iorga professzor — hogy Litvinov a mi nyelvünkön beszéljen. Azonban csak az ő nyelvén beszélhet, amelyet befolyásol előző tevékenysége, céljai, amelyeket nem téveszthet szemelől, befolyásolja végül a közvélemény, amelytől függ.

Ebben a kérdésben egyébként nekem is van egy emlékem. Midőn miniszterelnök voltam és ideiglenesen a külügyi tárcát is vezettem, a tárgyalások megszakadása után, amelyek sem az én, sem Ghika akkori külügyminiszter rováására nem voltak irhatók, Litvinov intervjuát adott egy francia újságírónak, amelyben mintha sajnálkozásának adott volna kifejezést a történetek fölött. Erre azután én is nyilatkoztam akartam válaszolni, amelyben elmondtam volna, hogy minden nemzet úgy kormányozza magát, ahogy neki tetszik s hogy bizonyos téren, így például a művészet és nevelés terén a szovjet figyelemreméltó dolgokat is produkált. Ennek a nyilatkozatnak a közlését azonban megtiltották nekem.

— Sokat kellemetlenkedtek nekem az úgynevezett „Iorga-formula” miatt is. Egy ilyen formula nem létezett és erről Maniának is tudnia kellett, aki midőn a szenátusban erre vonatkozólag megkérdezték, a következő viceel válaszolt:

— Honnan ismerjem én ezt a formulát, ha maga Iorga sem tud róla? Mindössze annyi történt, hogy Szem-

beck gróf, akkori bukaresti lengyel követ unszolására — aki Beck ezredes politikáját követte és nem Zeletzky akkori lengyel külügyminiszterét, aki azt tanácsolta, hogy ne tárgyaljunk a szovjettel — személyes véleményként bedobtam a vitába azt, hogy lehetne a szovjettel kötendő egyezményben „mult, jelen, vagy jövőbeli” konfliktusokról beszélni. Egy ilyen egész bizonytalan megszövegezés kizárta volna a Beszarábiára való utalást, szemben az oroszok által javasolt szöveggel, amely úgy szólott volna: „Mult, vagy jelenbeli konfliktusok”.

— Amikor objektív vizsgálat tárgyává fogják tenni ezeket az aktákat, ki fog derülni, hogy az akkori helyettes külügyminiszter nem volt rosszabb, mint az akkori közoktatásügyi miniszter, akinek művét most oly barátságosan rombolják le — mondotta Iorga gyöngéd iróniával célozva régi, jó ba-

rátja dr. Anghelescu közoktatásügyi tevékenységére.

Iorga az alkotmány revíziójáról

Iorga nyilatkozott végül az alkotmány revíziójának kérdéséről is, amely a legutóbbi kormányválsággal kapcsolatosan aktuálissá vált.

— En kezdettől fogva megmondtam a képviselőházban, hogy ne tartsuk fenn az 1866-os alkotmányt, amely a belgák számára készült. Ferdinánd király azonban ragaszkodott ehhez az alkotmányhoz. Véleményem változatlanul a következő: A képviselőházba tényleges társadalmi kategóriák képviselői üljenek, a szenátusban pedig az igazi notabilitások. A király dolgozhasék szabadon, anélkül, hogy alkotmányellenesnek mondják, de szabad kéz a minisztereknek is, anélkül, hogy ezeknek állandóan aggódniuk kellene a bukás miatt.

Nyolc napon belül békeszerződés és barátsági szerződés jön létre Ibn Saud és a yemeni imám között

KAIRÓ, június 15. A lapok jelentése szerint a yemeni imám és Ibn Saud között 8 napon belül békeszerződés és barátsági egyezmény jön létre, amely 2 évre fog szólni. A szerződés Délarábiában fenntartja a statusquót.

Goebbels koszorút helyezett a lengyel ismeretlen katona emlékművére

A köztársasági elnök kihallgatáson fogadta a propagandaminisztert

Varsó, június 15. Goebbels német birodalmi propagandaügyi miniszter megjelent a lengyel ismeretlen katona emlékműve előtt s a kivonulatott dicszszázad tiszteletadásá közben s a lengyel himnusz hangjai mellett német nemzeti színekkel ellátott szipagos koszorút helyezett az emlékműre, majd ellépett a dicszszázad frontja előtt. A német miniszter később a temetőben megkoszoruzta a német hősi

halottak emlékművét, Moszciszki lengyel köztársasági elnök délebb audiencián fogadta Göbbelst, aki ezután résztvett Beck külügyminiszter bankettjén, amelyen megjelent Kozłowski miniszterelnök is. A késő délutáni órákban Pilsudszki marsall is fogadta Beck külügyminiszter jelenlétében a német minisztert, akit Moltke varsói német követ mutatott be a tábor-nagynak.

A vád koronatanuja megesküszik és lérlui becsületszavát adja, hogy a kommunista-per vádlottai jószántukból vallottak

Ma kerül sor a vád- és védőbeszédre a kommunista monstre-perben

Cluj-Kolozsvár, június 15. Reggel nyolc órákor kezdte el a kolozsvári hadbíróság a kommunista monstre perben a vád tanuainak kihallgatását. A tanuk nagy része margittai munkás, vagy földműves, akik azonban többnyire semmi felvilágosítást nem tudtak adni a vádlottakra vonatkozólag. Volt közöttük olyan, aki főtólag ismerte a vádlottak valamelyikét, sőt akadtak közöttük, aki azt vallotta, hogy rópedulát kapott egyik másik vádlottól, vagy hogy pénzt kértek tőlük munkánélküli segélyezésre. A tanukat megesketik.

Következik a vád koronatanujának Magyar Augustin nagyváradi sziguranca tisztnek a kihallgatása. Az ügyvédek tiltakoznak a tanu kihallgatása ellen, amit azzal indokolnak meg, hogy a tanuak mesterségéhez tartozik a kommunisták leleplezése és ezért nem kompetens a vallomása. Negulescu ügyész kifogást emel az ügyvédek kijelentése ellen, majd az elnök elrendeli a tanu kihallgatását. Magyar vallomása előtt megesküszik a ke-

resztre és férfiúi becsületszavát adja, hogy csak az igazat fogja vallani.

Kijelenti, hogy a letartóztatás óta ismeri a vádlottakat. Január 12-én és 13-án történtek a rópedulatosztogatások Nagyváradon és másnap elfogták Nagy Ferencet, akiről kiderítették, hogy a nagyváradi kommunista szervezetnek volt a titkárja. Nagy vallomása alapján sikerült letartóztatni Gyárfást és Groszt. Személy leírását adott még Nagy Fodorról is, aki az egész szervezkedésnek a spiritus rektora volt. A vádlottak a tanu egész vallomása alatt hangosan tiltakoztak, Roth Ágnesnél ragymennyiségű rópedulát találtak, amelyeken az „á” betű hibásan működött. Ezután lefogalták a Roth Ágnesnél talált Royal márkájú írógépet, amely valóban rosszul működött az „á” betű. A gép most a bíróság előtt a bűnjelek között szerepel.

— En kipróbáltam a gépet — szól közbe Titus Mayer védő — és ezen nem üt rosszul az „á” betű.

— Igen — szól közbe Negulescu ügyész

JÓ KÖZÉRZET,

életkedv, az egészség jele;

ROSSZ

közérzet idegesség, igen g. akran

rendetlen széklet következményei

Amikor valaki rosszkedvű, ingerlékeny, azt szokták róla mondani, hogy „székrekedése van”. Ez a kifejezés annyira általános, hogy azzal jellemzik a rosszkedvű, ingerlékeny, hargagos embert — és teljes joggal! Mindenki ismeri a székrekedés kellemetlen következményeit, de kevesen vannak, akik a legelső tünetnél küzdenek ellene. A mérges anyagok teljes és könnyű kiválasztása az egészség fő kelleke. A belek azonban nem teljesíthetik kellő mértékben és mindenkor kötelességüket, de az

ARTIN

megerősíti a beleket, arra készíti őket, hogy fájdalommentesen, természetesen válasszák ki a mérges anyagokat.

Ára: Lei 20.- 33.- 88.-

Dr. Wander R.T. művek készítménye!

— időközben megjavították, mert használták az ügyészégi irodában.

Elmondja továbbá a tanu, hogy Fodor letartóztatása után bevalotta, hogy délután találkozása lett volna Grosszal. A rendőrségen ekkor egy ágenst felöltöztettek Fodor jellegzetes bőrkabátjába, szemüveggel, úgy, hogy feltűnően hasonlított Fodorhoz. A találkozóra azonban nem Grossz jött el, hanem Virányi. Amikor közelebb jött észrevette a csapdát és futásnak eredt, ekkor azonban utánaolték. A golyó Virányi lábába furódott.

Tíz perc szünet után a védelem tanui közül a margittai betegpénztár orvosa kéri, hogy soronkívül hallgassák ki, mert praxisa nem engedi meg, hogy még egy napot Kolozsváron töltsön. Az elnök beleegyezik és megesketi a tanut, aki ezután elmondja, hogy januárban heteken keresztül kezelte Linder vádlottat, aki munkaképtelen állapotban volt és szánon hozták a rendelő órára.

Ezután Moldovan Valér szól közbe és kéri a bíróságot, hogy néhány szót intézhessen az előbbi tanuhoz, Magyar Augustinhoz. Az elnök kijelenti, hogy a tanut már kihallgatták és nem adhat beleegyezést, végül mégis szót kap a védő és ekkor megkérdezi Magyarot, hogy milyen embernek ismerte a vádlott Bonczos Istvánt.

— En csak annyit mondhatok — válaszolja a tanu, hogy első kérdésére mindent elmondtam a szervezkedés részleteiről.

Ezután még számos margittai bányász és földműves vallomása következik, akik közül egy sem tud közelebbi felvilágosítást adni a vádlottakról. Legtöbb közülük azt vallja, hogy csak látásból ismeri ezt vagy azt a vádlottat.

Délután a védelem tanuainak kihallgatása következett. Osvát Petre rendőr, akit Virányi idéztetett be, a hozzáintézett kérdésekre kijelenti, hogy a részletekre nem emlékszik. Arra emlékszem — mondja a tanu, hogy Virányit bevitték a kórházba. Következik a kolozsvári katonai kórház egyik főhadnagy-orvosának kihallgatása.

— Kezelte ön a vádlott lábát — kérdezi a védő.

— Nem kezeltem a lábát — feleli az orvos. — Arra emlékszem, hogy az idegeire panaszkodott.

Kihallgatják Virányi apját, dr. Virányi Lajos nyugalmazott táblabíró, aki elmondja fia elfogatásának részleteit és hogy nem tudott fia kommunista szervezetben való részvételéről. Az elnök ezután felfüggeszti a tárgyalást szombat reggel nyolc óráig.

ROUTH

SALEM

etősége ezenkívül még megépítésben részesíti a gret: olyan alacsonyán helyárakat, hogy a leg-edelemmel rendelkező szezon legjobb mérkőzést helyárak a következőkben 30, korzó 20 lej, egy 15 lej, katonák és 10 lej. 6 órákor kezdődik.

a nehézsúlyú világbajnoka

ntik: Hatvanezer néző került eldöntésre a Maniben a profizzionista világbajnoki döntő Carnera és az ameri között.

versenyző, aki tavaly szeptember telt szert világmérkőzés e-jén pom-kökökkel parizotta az sejt, azonban ugyanosan vitte be. A 11. zsűri a többször le- Carnerát leléptette technikai knock-outtal knak jelentette ki. A rhatatlan ünneplésben világbajnokot.

megtépászták a olasz nimbuszát

Szország 2:0 (0:0)

5. Argentína váloga- tegnap mérkőzött a csapattal és azt 2:0 yőze. Az argentin csamár a világbajnokság esett a tovább küzdel- get szenvedett a své- győzelmével teljesen illetve Délamerika t.

Meisl Hugo

Meisl Hugó az osztrák veresége miatt le- kapitányi és a szó- szterő. Meisl a ku- z felelőssé és levonja

lemondásának hát- tok is meghuzódnak.

SZTIKA

bor kirándulóihoz! kaji Szakosztályának kirándulókat, akik sok alkalmával fény- itettek, sziveskedje- a Haggibbor albuma si órák alatt a szak- z eljuttatni. A Hag- ti meg a másolatok hátlapjára ráirandó ándulás helye és le- na.

a legjobb védő fertőző betegségek ellen

Mik okozzák a gyakori sztrájkokat Amerikában?

A dollár vásárlóerejének csökkenése. A munkások is részesedni akarnak a konjunktúra hasznából

Newyork, június 15. Az Új Kelet is megírta, hogy az Egyesült Államok kormányának nehézségekkel küzd éspedig főleg a gyakori bérmozgalmak miatt. Napról-napra sztrájkok és sztrájkokkal való fenyegetések hírei érkeznek Európába, így a Minneapoliban lezajlott szállítómunkások sztrájkja, amelynek tudvalevőleg heves összetűzések történtek a rendőrség emberei és a sztrájkolók között. Az Ohio-ban levő Toledóban egy autófelszerelési gyár munkásai léptek sztrájkba és ennek a sztrájknak nyomában az elektromossági munkások is leálltak. Ezúttal a rendőrség nem bizonyult elég erősnek a rend helyreállítására úgy, hogy a miliciát kellett mozgósítani. Számos emberáldozatba került ez a bérharc, amíg a rend végre helyreállt. A szakszervezetek a napokban a vasipari munkások általános sztrájkjával fenyegetőztek, ha a munkaadók nem teljesítik követeléseiket. Ugyanakkor a gyapotipari munkások sztrájkjáról jött hír. Ezúttal azonban Roosevelttel maga lépett közbe és a sztrájk veszedelme elhárult.

Magasabb bérkövetelések

Az elégedetlenség oka különböző volt. Legtöbbször magasabb bérkövetelések miatt szüntették be a munkát. A munkások ugyanis sok esetben azon az állásponton voltak, hogy az újabb, felfelé lendülő konjunktúra hasznából nekik is részesedniük kell. E követelésekkel szemben a vállalkozók rámutattak arra a körülményre, hogy az elmúlt esztendőben a munkások már jelentékeny előnyöket értek el a bérjavulás tekintetében.

A NIRA a napokban közzétette az acéliparnak az év áprilisi munkaeredményét, amelyet összehasonlított az 1933. június havi eredményeivel. Eszerint az acéliparnak százezer munkással több dolgozott ezidén, mint tavaly és a bérek és fizetések összege majdnem tizenöt millióval emelkedett. Ez 27,4 százalékos javulást teszi ki a foglalkoztatott munkásokéval és 48,7 százalékos javulást a gyári haszonnak. A havi munkaórák száma ötvenegyet és fél millióról félévesre ötvenhat és fél millió munkára. Emellett a heti munkaórák száma az egyes munkásoknál, a NIRA programjának megfelelően 13,4 százalékkal visszament. A munkások rámutattak továbbá arra, hogy az életstandard költségei emelkedtek, így hát a tavalyi béremelések ezidén már nem jelentik a pénznek olyan vásárlóerejét, mint az elmúlt esztendőben.

25 százalékos termelési csökkenés

A gyapotipari munkások azért akartak sztrájkba lépni, mert a gyárosok 25 százalékos termelési csökkenést akartak végrehajtani, azonfelül még az átlagos hetibért is le akarták szállítani tizenöt dollárról kilencre.

E konfliktusok mögött a nyugtalan-ság félszke ugylátszik mégis a szervezkedési jog problémájában keresendő. A NIRA törvényhozása ugyanis biztosítani kívánta a munkások kollektív szerződésének megkötésének és szervezkedési jog gyakorlásának szabadságának jogát. E törvény révén a szakszervezeti mozgalom nagy fellendülést remélték. A vállalkozók azonban a törvényt ügyesen kiaknázzák saját javukra és nagy pénzek segítségével „sárga” munkásszervezeteket toboroznak. Van nekik üzemek, ahol az 5000 munkásnak és alkalmazottnak a szervezetsége így oszlik meg: 10 százalék van a szak-szervezetekben 52 százalék a sárgáknál, a többi pedig egyáltalán nincs meg-organizálva. Érthető tehát, hogy a munkások kérdéseket szivükön viselő szakszervezetek, amelyek a mai állapotok mellett egyre hanyatlanak, minden eszközt

megragadnak arra, hogy a munkástömegek előtt érdemeket szerezzenek. Nem lehet tagadni, hogy a mai amerikai kormányzat erősen a szakszervezet érdekében dolgozik, de az ország hagyományai és szokásai nagyon korlátozzák a szakmai szervezés munkáját. A sok évi munkanélküliség és a gazdasági krízisek a tömegeket valószínűleg demoralizálták, úgy hogy erősebb akciók révén kell szemléltetővé tenni a munkások előtt a szakmai organizáció hasznát. Erre megfelelő szükség van azért is, mert a szervezkedés aránylag elég primitív. A tisztviselők például egyáltalán nincsenek be-szervezve.

A Wagner-féle javaslat

Wagner szenátor, a „Labour Board” elnöke, a demokrata párt egyik legtekinélyesebb tagja, hónapokkal azelőtt törvényjavaslatot terjesztett a kongresszus elé, amely a koalíció szabadságát és a békebíráóságokat intézményesítette volna teljesen paritásos alapon. Mint-hogy a törvényjavaslat a nagyüzemek által finanszírozott munkás szervezeteket nem volt hajlandó elismerni, a konzervatív sajtóban és a kongresszus folyosóján a fölháborodásnak olyan viharra támadt, hogy a szenátor kénytelen volt a javaslatot rendre fölhigitani, míg aztán alig értett volna a „sárgáknak”. De még így is bizonytalan a javaslat elfogadása. A sztrájkmozgalmak többek között arra is szolgálnak, hogy

ez a javaslat átmenjen, ami a szakszervezeteknek a befolyását erősítené nem csak gazdasági téren, hanem a politikai vonalon is.

Belső okokból nem lesz könnyű dolga. Az amerikai nép ugyanis — az európai közhittel ellentétben — nagyon konzervatív és kemény munka kell hozzá, hogy a tömegek a haladás pályájára lépjenek.

Roosevelt politikája

Roosevelt kormányában ebben a tekintetben is gyökeres változást akar elérni. Előbbre akarja vinni a népet kulturális téren és az az elgondolása, hogy mindenki előbb gazdaságilag rendeződjen el osztályok és foglalkozások szerint. Ha a gazdasági egyensúly megvan, jöhet a kultura egyensúlya. Akik komolyan figyelik az utóbbi hónapok fejlődését, egyöntetűen konstatálják, hogy bár lassan is, de jelentős lépések történtek ebben az irányban. Új erők, új gondolatok, új hangulatok nőttek ki az amerikai társadalomban. Ez az atmoszféra adott Roosevelttel elnöknek lendületet és szokatlanul bátor energiákat a cselekvésre. Célja, amelyet elnökkévalásztása után nyíltan kijelölt, az, hogy felfrissítse új erőkkel a demokratikus állami és társadalmi életet, amit szociális szellemmel akar megtölteni.

Az utóbbi hónapokban mintha Roosevelttel politikájának lökéseje és kemény ökle ellanyhult volna. Kétségtelen azonban, hogy ez csak taktika. A mai nyugtalanság mellett, amely Amerikában a gazdasági élet hullámzása közepette uralkodik, célszerű az elnök számára kissé figyelő állásba helyezkedni és nézni a dolgok fejlődését, hogy kellő pillanatban ismét erős kézzel lehessen belenyulnia a dolgok menetébe.

ÉPÍTŐMUNKÁS.MOZGÓ:

Szombaton 7 és 9, vasárnap 3, 5, 7 és 9 órák: Cavalcade. A világ eddigi legnagyobb filmje. 15.000 szereplő. Helyárak: 10 és 12 lej. Hétfőn, kedden és szerdán 7 és 9 órák: Cavalcade.

RÁDIÓ MŰSOR

Szombat, június 16.

Bukarest. 13: Lemezek. 14.40: Könnyű zene. 19: Pricolici-zene; délutáni zene 20.15: Lemezek. 21.15: Kamaralemezek. 21.45: Híres énekesek lemezei. 22.45: Könnyű lemezek. 23.30: Könnyű lemezek.

Budapest. 7.45: Torna. Hanglemezek. 10.45: Hírek. Félóra. Gramofon. — 13: Déli harangszó. 13.05: Hosszvető. 14.30: Gödöllői Vidék József és cigányzenekara. 17: E.óadás. 18: Budapest-Rákospalvi Visszhang Dalkör. 18.30: Elbeszélés. 19: A Buttua jazzzenekar műsora. Buttua Ede énekszámaival. 18.30: Mit üzen a rádió. 21: A bécsi rádióállomás műsorának közvetítése. 23.10: Szíjj Dénes tárogatózik. 23.40: Jazzzenekar. — 24.15: Cigányzene.

Deutschlandsender. 21.15: Vidám zenés est Künnecke műveiből. — Roma. 21.45: Casteinuovo—Tedesco: Bacchus Toscanában, egyfelvonásos zene-mű. Majd: A kut kis apácája, egyfelvonásos opera. — Varsó. 21.40: Lépowska énekesnő. — 22.10: Könnyű zene. 23.10: Táncclemezek. 24.05: Táncczene.

Bécs. 18.25: Puccini: A köpeny, egyfelvonásos opera. 21: Monstre-hangverseny. 23.05: Rádiózenekar.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Sch. E., Oradea. Minthogy a filozofiai doktorátus nem jogosít fel praktikus (ügyvédi, orvosi, stb.) hivatás gyakorlására, a brüsszeli egyetemen szerzett diploma nosztrifikálás nélkül is használható. Ha mégis nosztrifikáltatná, adja be kérését az alábbi címre: Ministerul Instrucțiunii, Consiliul permanent, București.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyesületi költségnél egy szó 3 lej, vasárnap gabb betűvel 4 lej. Legkisebb apró hirdetés 20 lej. Állástkeresőknek 20 százalékos kedvezmény. Apróhirdetések díja előre felszandó. Jelligén levelet csak úgy továbbítunk, ha portóbélyeg mellékelve van.

Zsidó tisztviselő különbejárata szobához lakótársat keres július 1-re. Str. Lorelei 7, hátul jobbra.

Eladó üzlet. Cluj főterén divatüzlet, berendezéssel és áruval együtt, más elhelyezkedés miatt, esetleg részletfizetésre is, sűrűn eladó, vagy közreműködő társ kerestetik. Ajánlatok „150.000 lej” jelleg alatt ezen újság kiadóhivatalába.

Ebédkosztért felszolgálóként felvezetése kérés. Cím a kiadóban.

Vidéken jól bevezetett, 40 év óta fennálló, angol és detali üzlet áruval vagy anélkül, családi okok miatt, átadó. Ajánlatokat „Kétségszerűen” jellegre a kiadóba kérek.

Központi fekvésű, elegánsan butorított szoba, lépcsőházi bejárattal, kiadó. Linzeu u. 10., földszint. Értekezni d. e. 10—12, d. u. 2—3 között.

Kétszoba konyha, előszoba, fürdőszoba kiadó. Cal. Dorobantilor 33.

Hétéves praxissal bíró bír. és cipő-kellékeskedésű állás keres azonnalra. Ajánlatokat „Jó referenciák” jellegre a kiadóba.

Keresek megvételre 2 drb. használt hőmérőket, Lázár, Str. Baritiu 28.

Keresek intelligens, németül beszélő urleányt két leánygyermekem mellé. Címüket a kiadóba „Fatermelő” jellegre.

Belyárosban modern, minden komforttal bíró 3 szoba, mellékhelyiségekkel azonnalra kiadó. Értekezhetni: Forduló uca 7, I. emelet.

Utazó, Erdély és Bánát területén jól bevezetve, százalékos alapon képviselőket keres. Megkereséseket „Agilis” jellegre a kiadóhivatal továbbítja.

Az Erdélyi Zsidó Arvagonozó társulat nyara-őtelepére telepvezetőt alkalmaz. Csakis abszolút vallásos, lehetőleg pedagógus férfiak ajánlataikat június 20-ig nyújtják be.

Férfigyengeségeknél, szexuális zavaroknál azonnali segítség. Bizalommal küldjön vázsbélyegeket „Laboratórium” Brasso, Str. Bratiuanu 64.

Borszeri fürdőre uriaszony lakótársat keresek. Leveleket „Julius I” jellegre a kiadóba kérek.

Vesünk: 1:45 lencsés, lehetőleg rollifilmes fényképezőgépet és patetón-lemezeket. Ugyanott egy szép Biedermayer-vitrin eladó. „PAX”, Cal. Victoriei 6.

IV. éves egyetemi hallgató nyári szünetben elmenne jobb zsidó családhoz gyermekek oktatására. Ajánlatokat a kiadóba kérek „Negyedéves” jellegre.

Kultürember könyvtárából nem hiányozhat

Horrabin:

Mire tanít a gazdasági földrajz?

tanulmánya.

Ára 40.— lej. Megrendelhető az Új Kelet könyvosztályától az összeg 60 portó költség (10 lej) előzetes be- küldése mellett.

— Mihály ből jelentik: társaival és te 8 órák a vajdát és ve szállásolták Színájában é n a hegyekb

— A span bün-teni a Madridból törvényjavas emely polít halálbüntetés

— Az ügy költ vasgárdák: A Ciur vizsgálobir amely ekár a vádtanács megvizsgálá dönteni afe esküdtsek el döntése vehá vádala hely tárgyában.

— Tüz a M bogó tüzoltó figyelmesek nosztorra rohották azt a úton levő Z szórakoztató nem lehetett kesedés és bizottság elő tandó ünnepe mindent fél délután 3 óra Déután a verseny, zse penyevés, vi tin csata és fogja biztosí utáni gyermek ianc fogja jövedelme a Jól véssé m után 3 órák a monostori zik.

— Orvosi orvos és sz klnika v. o klnika v. t. Reg. Ferdin aytotta.

— Lny L sonyos, érde dült fel esit ban, mely m verete és a ritette a ter zönséget. Ké versenyt L cíó mélység szebb kifejez hajlékony, l olasz iskola ve. Löyw Bé tartott há kesnő attrit meglepően s sgről tanu a hang mit fénylően es mi bensőség énekesnő jó zottsággal áriája volt amit dráma va czele, h az interpre közönség le kesnő, akin katlan mód Egy Pergho szony nagy kerrel. Bosk kött precizi

HÍREK

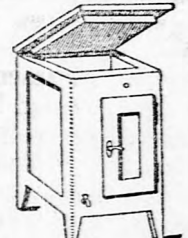
Mihály vajda Színájában. Bukarestből jelentik: Mihály nagyvajda osztálytársával és tanáraival együtt tegnap este 8 órakor autókön Színájába érkezett. A vajdát és vendégeit a Peles kastélyban szállásolták el. Több napig maradnak Színájában és kirándulásokat fognak tenni a hegyekebe.

A spanyol kormány halállal akarja büntetni a politikai bűncselekményeket. Madridból jelentik: A spanyol kormány törvényjavaslatot terjesztett a cortex elé, amely politikai bűncselekményekre a halálbüntetést vezet be.

Az ügyészség elé került a meggyilkolt vasgárdista ügye. Bukarestből jelentik: A Ciomettu-ügy dossziáját tegnap a vizsgálóbíró átküldötte a főügyészségre, amely elkészíti a vádiratot és ma értesíti a vádatanácsot. Ez a fórum fogja újabb megvizsgálni az összes iratokat és fogja dönteni afelől, hogy a gyanúsítottakat esküdtséék elé utalja-e. A vádatanács ilyen döntése tehát az utolsó szó lesz úgy a vádala helyezés, mint a vád minősítése tárgyában.

Tűz a Monostoron. Tegnap este a robbogó tüzoltók hangos riadójára lettek figyelmesek a járőkelők. A tüzoltók a Monostorra rohantak, de amint megállapították azt a tüzet, amellyel a monostori úton levő Zajzon kertben a KKL nagy szórakoztató kertünnepélyét készítik elő, nem lehetett eloltani. Ez a páratlan lelkesedés és buzgalom amivel a vigalmi bizottság előkészíti a június 24-én megtartandó ünnepélyt, biztosítani fogja annak mindent felülmúló sikerét. Az ünnepély délután 3 órától másnap reggelig tart. Délután a gyermekek számára szépségszerepveny, zsákbaacska, zsákbaftás, lepenyevés, világposta, confetti és szerpentin csata és sok más kedves meglepetés fogja biztosítani a jó hangulatot. A délutáni gyermekmulatságot reggelig tartó tánc fogja követni. Az ünnepség tiszta jövedelme a KKL javára lesz fordítva. Jól véssé mindenki eszébe június 24 délután 3 órakor minden gyermek és felnőtt a monostori Zajzon kertben találkozzik.

JÉKSZEKRÉNYT,
modern és garantált hűtőképeségűt készít **GRÜNWARD JAKAB** fémipari üzem CLUJ, Calea Decebal 23. Előnyös vidéki szállítás

Orvosi hír. Dr. Grünfeld H. szemorvos és szemoperateur, a bécsi szemklinikára v. orvos, a prágai német szemklinikára v. t. tanárségédje, rendelőjét Cal. Reg. Ferdinand 43—45. szám alatt megnyitotta.

Lyni Löwy Bella hangversenye. Bár sonyos, érzékeny meleg szoprán hang esen dült fel csütörtökön este az Ujságróklubban, mely már az első pillanatban lefegyverezte és a zenei élmény hatalmába kerítette a termet zsufoltság megtöltő közönséget. Két olasz dallal vezette be hangversenyt Löwy Bella és a két kompozíció mélysége, bellikantói lágsága a legszébb kifejezőeszközt találta meg ebben a hajlékony, lírai ízzásu hangban, mely az olasz iskola finomságaival van felvértezve. Löwy Bella már két évvel ezelőtt meg tartott hangversenyt is egy kitűnő énekesnő attribútumait mutatta meg, ezúttal meglepően sokoldalú fejlődéséről és érett ségről tanusodott a hangversenye. Ez a hang minden regiszterben egyformán, fénylően eseng, amellelt van benne valami bensőséges báj, amelynek hatását az énekesnő jól ismeri és öntudatos iskolázottsággal használja ki. A Faust ékszeráriája volt a műsor legnehezebb száma, amit drámai átélással adott elő, bizonyítva ezzel, hogy az énekelni tudás mögött az interpretáló művész intuíciója él. A közönség lelkesen ünnepelte a fiatal énekesnőt, akinek a klubhangversenyeknél sokkal magasabb, kelt ráadásst kellett adnia. Egy Pergholesi dalt és a Pillangó kisasszony nagyáriáját énekelte, frenetikus sikerrel. Boskovics Sándor a föle megszokott precizitással és hűséggel kísért. (b.)

Akinek a szívműködése rendetlen, ugyszintén az, akinek a vérnyomás emelkedésének tünetei mutatkoznak, úgy érheti el erőlködés nélkül megfelelő könnyű székelést, ha reggel éhgyomorra egy kis pohár természetes „Ferenc József” keserű vizet iszik.

Hitler amerikai származású főhadnagyít amerikai partraszállása után nyomban bíróság elé állítják. Newyorkból jelentik: A lapok szerint dr. Handsteange Ernstet, Hitler főhadnagyát, partraszállása után azonnal bíróság elé fogják állítani, hogy vádlomást tegyen az 1916 július 30-án történt newyerseyi robbanásról, amikor az ottani muníciósraktár a levegőbe repült. Egy James Larkin nevű ír ugyanis fontos okmányokat adott át a hatóságoknak, amelyek bizonyítanak, hogy Handsteange bűnös a newyerseyi robbanásban.

Olaszország, Magyarország, Lengyelország, Románia sem fizet Amerikának. Washingtonból jelentik: Olaszország, Magyarország, Lengyelország, Észtország és Románia kormányai közölték az amerikai kormányal, hogy nem tudják fizetni a mai napon esedékes háborus adósság részletet.

Eljegyzés. Bergfeld Lenke Reghin és Deutsch Lázár Gherla (Cluj) jegyesek.

Köszönetnyilvánítás. Ezennel köszönetet mondunk Farkas Mordecháj, Gertner Benjámin, Schächt Járdena és Sándor J. chaveroknak, akik lelkiismeretes KKL munkás végeztek az utóbbi időben. Példája legyen mindenkinek az amit ezek a chaverok végeztek, mert saját érdekükben cselekedtek, mikor a KKL-ért, illetve maguknak dolgoztak.

Tömegbetegségek. Rheuma, esz és isiasz (ülőidegzsába) a legelterjedtebb betegségek közé tartoznak. A hivatalos statisztikák szerint különösen rheumában szenvednek nagyon sokan. Nevezett betegségek leküzdésénél kitűnően beváltak a Togonal-tabletták. Több mint 6000 orvos kívül elismerően és dicséretben nyilatkozott a Togonal hatásáról.

A nyaraló közönség csak a betörésses lopás elleni biztosítással védekezhetik a károsodás ellen. „Gazdák” kartellen kívüli legelőnyösebb feltételeket nyújt. Százmillióleányi saját vagyonán felül, a „Donau” is garantál kétmilliárd tőkéjével. Főügynökség: Str. Reg. Maria (Deák Ferenc u.) 22 sz. alatt részletes felvilágosítást nyújt

Mindazon mérgezési esetek leküzdésénél, melyeket romlott ételek okoznak — tehát főleg húsmérgezés vagy gombamérgezés előfordulásakor — a gyorsan ható természetes „Ferenc József” keserűvizet azonnali használata rendkívül fontos segédeszköz.

Leányuk meggyilkolásával vádolnak egy galaci házaspárt. Bukarestből jelentik: A galaci ügyészséghez sulyos feljelentés érkezett. Néhány nappal ezelőtt közölték a lapok, hogy egy Zamfiră Cojocariu nevű leány felakasztotta magát és meghalt. A leány bátyja, Cojocariu Dumitru nyujtotta be a feljelentést és azzal vádolja szüleit, hogy ők tették el láb a leányukat. A feljelentés szerint az apa és anya állandóan kizárták szerencsétlen leányukat. Legutóbbi alkalommal is véresre verték, ugyhogy elájult. Önkivülről állapotában kivitték a kertbe és ott felakasztották egy fára és úgy tüntették fel, minha öngyilkos lett volna. A hatóságok megindították a nyomozást.

A Wizo fagyalt-délutánja. Kedden, 19-én délután 5 órakor fagyalt-délután rendez a kolozsvári Wizo. A fagyalt-délután a Str. Filipescu (Szentlélek u.) 6. sz. alatt lesz megtartva, amikor is Salamon Jakabné palesztinai élményeit fogja elmondani, Weimberger Nándorné az aradi Wizo konferenciáról számol be. Az érdeklődőket ezuton hívja meg a Wizo vezetősége.

Csak a fürdőhelyekre váltott jegyek jogosítanak ötvenszázalékos kedvezményre. A június elseje óta életbe léptetett ötvenszázalékos vasuti kedvezményes jegyek körül máris bonyodalmak támadtak. Különböző vidéki városokból Kolozsváron keresztül Szamosfalvára utazó utasokkal elhittették az illető vasuti pénztáraknál, hogy a Kolozsvárra váltott jegyekre is vonatkozik a kedvezmény. A CFR igazgató-sága közli, hogy csakis a rendezett kiadások megnevezett fürdőhelyekre lehet kedvezményesen utazni és semmi esetre sem a fürdőhelyek közelében fekvő városokba.

Negyvennyolcórás általános sztrájkot proklamáltak Sevilleában, Madridból jelentik: Sevilleában éjjélkor 48 óras általános sztrájkot proklamáltak. A hatóságok nagyarányú rendfenntartó intézkedéseket foganatosítottak, hogy az összeütkezéseket elhárítsák. A közüzemeket katonaság szállotta meg.

Megindultak Belgrádban a magyar-jugoszláv közvetlen tárgyalások. Belgrádból jelentik: A népszövetségi ajánlás folytán megindultak a jugoszláv fővárosban a magyar-jugoszláv közvetlen tárgyalások a Népszövetség előtt panasztárgyaló telt határcidensek ügyében.

Több párizsi hatósági személy és egyes cégek címére robbanó petárdákat tartalmazó csomagok érkeztek. Párizsból jelentik: Több hatósági személy címére robbanó petárdákat tartalmazó csomagok érkeztek. Egy ilyen csomag a postahivatalban explodált s két személyt megsebesített. A postára detektívekkel rendeltek ki, hogy ki lehessen nyomonzni az explóziós csomagok feladóit. Egyébként több ismert cég címére is érkeztek robbanóanyagokat tartalmazó postacsomagok. Ezekben a csomagokban kísérőlevelek is voltak. Zavaros tartalmukból nyilvánvaló, hogy küldőjük elmebeteg.

Eljegyzés. Liebermann Margit Sigheutl Marmatieri és Rosenfeld Hugó Oradea jegyesek. Minden külön értesítés helyett.

A Marpe Lanefes fagyalt-délutánja. Vasárnap délután tartotta meg a Marpe Lanefes legutóbbi rendszeres fagyalt-délutánját szép számban megjelent hölgyek részvételével. A fagyalt-délután keretén belül Glasner Akibáné főrabbiné Salamon királyról tartott nívós felolvasást, amellyel előadó szellemességével és előadóképességével a hallgatóság figyelmét végig lekötötte. A hallgatóság lelkes tappsal honorálta illusztris előadóját. Elhatározta egyben hasonló programmal a nyári szünet beállta előtt még további fagyalt-délutánok megtartását.

Orvosi hír. Dr. Sonnenwirth Ferdinánd belgyógyász-specialista külföldi tanulmányutjáról hazatérkezett és rendelését ismét megkezdte Str. I. Maniu (Szentegyház u.) 8 alatt.

Építőmunkás Mozgóban
Szombaton 7 és 9 órakor, vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor, hétfőn, kedden és szerdán 7 és 9 órakor:
CAVALCADE
A világ legnagyobb filmje. Történi 1900—1933. Főszerepben: CLIVE BROOK. Helyárak: 10 és 12 'ej.

Rövid hírek mindenünnen. A német Lufthansa új rendkívül gyorsaságú gépeivel expresszrepülőjáratokat rendszeresített a birodalmi főváros—Majnafrankfurt—Köln—Hamburg között. A gépek átlagos sebessége most ezen az utvonalon meghaladja a 300 kilométert óránként. — Such városi csokoládégyárost rablók támadták meg. A rendőrség az autón menekülő rablók üldözésébe kezdett, mire azok revolverortizzal árasztották el üldözőiket. A golyók több járőkelőt megsebesítettek. A banditák később kiszállottak az autóból s egy elhagyott raktárházban elbarrikádozták magukat. Heves tüzharc után a rendőröknek sikerült behatolniok a raktárházba. A banditákat a tüzharcban golyók halálra sebeztek. — A jeni observatórium 7 perces földrengést jelent, amelynek fészke 4700 kilométernyire van. — Talinból jelentik, hogy a katonai lövöldében robbanás történt, melynek következtében 7 katonai iskolai növendék meghalt, 24 sulyosan megsebesült. — A dél-afrikai Johansburgh közelében tanulókkal zsufolt autobus tehervonattal ütközött össze. A felügyelő tanár és öt diák meghalt, tizenhaton sulyosan megsebesültek. — A heiligengeistai fensik jugoszláv-osztrák határszakaszának egyik falujában a villámcsapás megölte Jacob Retzmann lelkesét. — A kairói rendőrség 42 egyént kommunista üzemek miatt tartóztatott. Több mint 100 házkutatás történt.

Madách: Ember tragédiája. Propagandakiadás Zichy Mihály képeivel. 90 lej egészvázsonban. Kapható az Uj Kelet könyvosztályában az összeg és portó költséget előzetes beklüldésével vagy utánvétellel.

MINDEN NŐ
olvassa e.
leszállított nyári árjegyzékünket!

Etamine mintás	LEI 13
Zefir ingre és ruhára	13
Mosó de aine	25
Panama színekben	29
Tweed 90 cm. széles	29
Imprimé georgette .00 cm. széles	89
imprimé Crépe de Chine	98

Paplanok
óriási választékban,
legelőnyösebban!
„STEA”
Cluj,
Cal. Reg. Ferdinand 9.

Közvetlen vasútösszekötés nyílik Bukarest és Odessza között. Bukarestből jelentik: Az Oroszországgal való kapcsolataink felvétele lehetővé fogja tenni a dnjeszteri hajózás újra megkezdését, va a mint a hidak megnyitását is a Dnjeszteren. Ezzel megnyílnak majd a legfontosabb vasutovonalak is, így a Bukarest—Iasi — Kisenov—Tighina—Razdelnita—Odessza vonal, amelyen 16 óra alatt lehet majd Odesszába utazni, továbbá a Csernovic — Bált—Rejna—Rabnita—Kamentz Podolsk—Kiev vonal, amely szintén közelebb hozza majd a két országot. A hajózás felvétele a Dnjeszteren annál nagyobb fontosságúnak ígérkezik, mert úgy Beszarábiában, mint a folyó túlsó partján levő orosz partvidéken ugyszólván nincsen más közlekedési eszköz. Beszarábiában egyébként nagy reményeket fűznek az orosz-román kereskedelmi kapcsolatok felvételéhez.

Évzáró vizsga a Schwartz Menyhért-né-féle leányintézetben. Nagyváradról jelentik: Junius 10-én tartották meg Nagyváradon Schwartz Menyhértné intézetében az évzáró vizsgahangversenyt Braun Margit zongoratanárnó vezetése mellett, az intézet növendékeinek közreműködésével. A hangverseny végig nívós és szellemmel telített volt; a tanítványok teljesítménye kellemesen lepte meg a vendégeket, ugyhogy az egyes számok után valóságos tapsorkán hangzott fel. A nagy számu és leginkább hozzáértőkből álló közönség sorokban ott láttuk a zsidó gimnázium tanári karát, élén az igazgatóval, akik nem tudtak betelni Braun Margit zongoratanárnó teljesítményével. A biztos technika, bámulatos játékkészség és jó muzikalitás, főleg pedig kitűnő pedagógiai érzék jellemezte a programot, amelynek pontjai között szerepeltek: Bach, Beethoven, Mozart, Schumann, Schubert, Mendelssohn, Gretschaninoff és mások művei. A gyermekek közül kitűnt Neumann Irén finom játékával, Abraham Olga határozott és meleg billentésével. Jeles előhaladást tanusítottak: Erzmann Lea, Stern Terus, Hegedés Agi és a kedves játéku Wurzel Gréti. A haladó növendékek közül Schwartz Klári és Blau Irén precíz és ritmusos játékkal arattak szép sikert. A műsor egyik kiemelkedő száma Békés Magda nagyhatásu hegedűjátéka volt. Meg kell említenünk Paller Nusi, aki Beethoven szonátáját játszotta mélyszéges átérzéssel. Vadas Nusi komoly muzikalitással és színes, meleg billentéssel játszotta Mendelssohn egyik művét. A szép teljesítményekkel dus koncertet Schwartz Irén biztos technikájú frappáns játéka fejezte be. A növendékek a koncert után Beethoven bronzmellszobrot adtak át tanárnőjüknek elismerő hálás szavak kíséretében. A közönség azzal a jóleső érzéssel távozott, hogy a Schwartz Menyhértné intézetében ban szakszerű pedagógiai vezetést mellett komoly munka folyik.

UJ KELET *Legújabb hírek*

Ausztria függetlensége ügyében Mussolini még Hitlernek sem tesz koncessziót

Ha Hitler intranzigens marad az osztrák kérdésben, Olaszország Franciaország felé fog orientálódni

A két fasiszta vezér környezete teljes titokzatosságba burkolózik. Hitler számára nehéz kiutat találni. Mussolini Genfben akarja visszatéríteni Hitlert?

A francia biztonsgági elgondolást akarják elgáncsolni Velencében?

Róma, jun. 15. A strai Villa Nazionale-ban tegnap délután lefolyt Hitler és Mussolini első csaknem három óra hosszát tartott eszmecsereje. A kancellár a késő délutáni órákban elhagyta a strai királyi villát s visszatért a velencei Grand Hotelbe. Rövidesen Mussolini is követte a német kancellárt Velencébe. Este tíz óra körül Mussolini és Hitler a Doge-palotából végighallgatták a Szent Márk-téren rendezett nagyszabású hangversenyt, amelyen prominens olasz énekművészek is felléptek. A koncert után pazar nappali fényben a Canal Grande lampionos gondolatfelvonulás következett.

Mussolini és Hitler ma a Velence elővezin manővrozó egyik ágyunaszád fedélzetén folytatták megkezdett eszmecserejüket. Az eszmecserevel kapcsolatban a Tribuna szerint a Mussolini-Hitler találkozó minden problémát megtárgyalnak, amely a két országot érdekli. A lap hangsúlyozta, hogy a látogatást Európa egyetlen államában sem fogadják bizalmatlan sággal. Változatlanul fennáll a szüksége annak, hogy megakadályozzassék egymással szemben álló, támadóélű csoportok alakulása. Ez a találkozó a béke szolgálatában áll (?). A Giornale d'Italia leközölte, hogy

a velencei találkozó nem készíti elő külön német-olasz együttműködést.

Mussolini, akár a múltban, most is ellene van a blokk-politikának. A Lavoro Fascista megállapítja, hogy Ausztria függetlenségét Rómában az európai egyensúly alapvető elemének tekintik s ebben a kérdésben nem lesznek hajlandók engedni. A lap úgy értesült, hogy Mussolini közvetíteni hajlandó Németország és a szovjet között is, hogy viszonyuk barátságosabbá alakuljon.

Hitler dilemmában

London, június 15. Az angol lapok rezervált, elég jóindulatú magatartást tanúsítanak Mussolini és Hitler találkozásával szemben és inkább csak arra szorítkoznak, hogy a velencei ünnepségekről bő tudósítást közölnek.

A Daily Herald megjegyzi, hogy a Disani-villában valamikor Napoleon békét kényszerített egy német császárra. Lehetséges, hogy Mussolini a történelmet akarja megismételni, amikor oda meghívta Hitlert. A lap azt hiszi, hogy a Dunamédenére vonatkozólag Olaszország és Németország között fennálló ellentétek főbenjáró veszedelmet jelentenek Európára nézve.

A konzervatív párti Morning Post azt hiszi, hogy Mussolini valamilyen formában fel akarja támasztani a négyhatalmi szerződést. Ha Hitler intranzigensnek fog mutatkozni az osztrák kérdésben, úgy Olaszország Franciaország felé fog közelíteni.

Ha viszont Hitler elfogadná Mussolini javaslatát Ausztria sorsát illetően, úgy saját helyzetét Németországban végeleg kompromittálná, annál is inkább, mert Hitlernek eddig semmiféle sikere nem volt azok közül az ígéretek közül, amelyeket a német közvéleménynek tett külpolitikai téren, másrészt pedig belföldi nehézségei egyre fokozódnak,

mint azt legújabbán a transzfermoratórium bevezetése mutatja.

Az estilapok értesülései szerint Mussolini azt akarja elérni, hogy a német-osztrák viszonyban többéves fegyvernyugvás

áadjon be. Ez esetben Olaszország kész gazdasági engedményekre.

A leszerelés kudarc

Genf, június 15. A Journal de Geneve szerint Mussolini a tegnapi eszmecsere folyamán egyező álláspontot vallott a német kancellárral abban, hogy a legutóbbi ülésszak genfi eseményei a leszerelés kudarcát jelentik. Az olasz kormányelnök javaslatokat kért abban az irányban, miként lehetne mégis megmenteni a világot az általános fegyverkezési verseny örületétől. Megtárgyalták a Népszövetség kérdését az olasz reformtervekkel kapcsolatban.

szóba került a tanácskozás végén a dunai kérdés is, Ausztria függetlenségének biztosítása problémájával kapcsolatban.

A négyhatalmi egyezmény felélesztésére irányuló tervét Mussolini még nem érintette.

A Temps megállapítja, hogy Franciaország nyugalommal nézheti a velencei Mussolini-Hitler találkozót. Olaszország valóban nagy szolgálatot fog tenni a béke ügyének, ha sikerül elérni Németország Genfben való visszavezetését. Ennek azonban — hangsúlyozta a lap — fontos előnyök nyújtása nélkül kell megtörténnie. Az Echo de Paris attól tart, hogy az olasz német kormányelnöki eszmecsere módjára találnak ki a francia biztonsgági elgondolás elgáncsolására.

Macdonald komor intelve Németország felé

London, június 15. Macdonald Sheam Durham-ban beszédet tartott, amelyben többek között a következőket mondta: — Felhívást intézünk Németországhoz,

működjük közre velünk együtt a béke munkájában és

ne adjon a többi nemzetnek okot arra, hogy kételkedjenek az általa folytatott politikában

és a bekövetkező lehetőségekben. A legbarátságosabb módon és a legbiztosabb vágytól áthatva, hogy megkönnyítsük Németország visszalépését, kijelentem, hogy minden nemzetnek áthatva kell lennie a legteljesebb jóakarattól, készen arra, hogy leüljön a Népszövetség tanácsáztalához és azt így kényszerítse, hogy kölcsönös megegyezésre jussanak. Ha ily feltételek mellett nem érne el semmit, akkor elhagyhatja a Népszövetséget.

A legmúlt francia válság a velencei találkozóra

Párizs, június 15. A francia kamara folytatta a nemzetvédelemhez szükséges katonai hitelek vitáját. A szocialisták vita elhalasztását javasolták. Doumergue miniszterelnök kérte a katonai hitelek azonnali megszavazását, mert Németország gyors menetben fegyverkezik és az ellen meg kell védekezni. Kifejtette,

hogy 1932 október óta Németország állandóan erősíti hadseregét és hangyagát és mindent elkövet, hogy ne jöjjen létre egy leszerelési egyezmény.

A miniszterelnök kijelentette, hogy levonja a következtetéseket, ha a szocialisták halasztó indítványát elfogadják. Jeon Blum, Chaumets és Renaudei felszólalásai után a kamara 459 szavazattal 125 ellenében elvetette a szocialisták halasztó indítványát.

Azt hiszik, hogy holnap megszavazzák a hiteleket, mert a kormány nagy többséggel a mai szavazásnál annak a jele, hogy

Bocu Severit is kizárlták a nemzeti parasztpártból

Mihalache nem utazik Budaörsre. A pártvezetés tudomásul vette Boila Zakariás kilépését

Bucaresti-Bukarest, június 15. A Curentul értesülése szerint Mihalache, aki a tegnapi este Budapestre utazott a nemzetközi mezőgazdasági kongresszuson való részvétel céljából, módosított utiprogramját. A nemzeti parasztpárt elnöke úgy tervezte, hogy Budapestre hazajövet Budaörsre utazik, ahol meglátogatja Maniu Gyulát, vagy felkeresi Kolozsváron Vaida Sándort és még egy utolsó kísérletet tesz arra, hogy egyengetse a béke utját a két politikus között. Most azután Mihalache elhatározta, hogy elkerüli Budaörsöt és Kolozsvárt és háromnapos budapesti tartózkodás után egyenesen Bukarestbe utazik vissza, hogy résztvegyen Barthou francia külügyminiszter fogadtatásánál.

Mihalache utiprogramjának váratlan megváltoztatása a nemzeti parasztpárton belül történt újabb eseményekkel áll összefüggésben. A nemzeti parasztpárt elnöke nyilván meggyőződött arról, hogy a jelenlegi kiéleződött atmoszférában amugyis hiábavaló volna minden békítési kísérlet. Elhatározta

előtt résztvevő Mihalache a párt elnöki tanácsának ülésén, amelyen viharos tárgyalások közepette likvidáltak néhány konfliktust. Virgil Potârca volt igazságügyi miniszter beszámolt temesvári utjának eredményéről. A beszámoló alapján az elnöki tanács a párt alapszabályainak ötvenkettedik szakaszát alkalmazta Bocu Severrel a Maniu-frakció ottani vezetőjével szemben, akit ennél fogva kizártak a nemzeti parasztpártból. Ez a határozat lényegében Vaida Sándor álláspontjának érvényre juttatását jelenti a temesvári konfliktus ügyében. Hasonló szellemben hozott meg az a határozat, amellyel Boila Zakariás doktornak a pártból való kilépését tudomásul vették. Az elnöki tanács dezaválta a Románia Noua-ban megjelent cikksorozatot és nyilván a maniustáknak adandó elégtételpénz dezaválta a Chemarea Románitort a chemaristák lapját is, amelyben Manu Iekész és Hariton Moldovan közöltek a pártbélével össze nem egyeztethető cikkeket.

PALESZTINÁBA

kényelmesen kellemesen csak a

június 21-én induló
„Progresso”
július 1-én induló
„Risveglio”
gyorspostahajókkal mehet

Jegyek kaphatók a főbb utazási irodáknál és a vezérügynökségnél, melynek címe:

Lazar Berkovici Constanta

a hitelek megszavazása simán fog megtörténni.

Ami aggasztja a két fasiszta vezető

Párizs, június 15. A Matin Velencébe kiküldött munkatársa azt közli lapjában, hogy a német és az olasz kormányelnökök környezete teljes titoktartásba burkolózik a Hitler-Mussolini eszmecsere eredményeit illetően. Olasz politikai körökben is mindössze csak arra utalnak, hogy mindkét kormányelnököt aggasztja a fegyverkezési verseny kiújulásának lehetősége.

A tegnapi találkozáson elsősorban ennek az aggodalomnak adtak hangot s kísérletet meg a kikerülés módjainak keresését. A Petit Journal leszögi, hogy a két kormányelnök eszmecserejének nincs francia ellenes éle. Az ami de Peuple azt a meggyőződését hangsúlyozza ki, hogy amennyiben Mussolininak sikerül Németországot Genfben visszatértesse birtára és elérje azt is, hogy a német-osztrák viszony normalizálódjék, nagy szolgálatot tesz az általános béke ügyének.

Fasiszta diszmenel

Róma, június 15. Hitler olaszországi látogatása alkalmából táviratváltás volt a német kancellár és az olasz király között. Hitler hódolatteljes üdvözlését küldötte a királynak s annak a reményének adott kifejezést, hogy a Mussolinival folytatandó személyes eszmecsere a két országnak s közvetve Európának javára fog szolgálni. Az uralkodó válaszában köszönetet mondott az üdvözléséért, kívánva, hogy a német és az olasz nép a békés jövőben elérjék a kitűzött célokat. Ma reggel Velencében ötvenez fasiszta vonult el diszmenetben a Szent Márk téren felállított emlévén előtt, amelyen Mussolini, Hitler, Kiszéretük és más előkelőségek foglaltak helyet. Délben Suvich a Lidón ebédet adott a német kormányfőfiak tiszteletére, délután folytatták a Mussolini-Hitler személyes eszmecsere. Ót óra körül fogadták a velencei városban, Hitler tiszteletére, este pedig a német kancellár ad ban kettét a Grand Hotelben.

Megkezdtek a bukaresti gyilkos diákok bünperének tárgyalását

Bucaresti-Bukarest, június 15. Ma délután 1 órakor megkezdődött a törvényszéken Dinescu, Rascanu és Grigoriu, a három gyilkos diák bünperének tárgyalása. A tanács elnöke Victor Popovici, a vádat procep Dumitrescu főügyész képviseli, míg a védelmet Iunian, Valjean és Perieteanu látják el. Magánvádló Anibal Teodorescu. A tárgyalás megnyitása után a védelem kéri, hogy orvosi vizsgálatot rendeljen el, amely bizonyítani fogja, hogy a három diákot nem lehet felelőségre vonni tettükért. Valószínű a kérésnek helyt adnak és így a tárgyalás halasztás szünet.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó Irodalma, Cluj, Strada Barax L, Folyó. Telefon: 9-77.

Cenzurat

Taxa po
plátite in
No. 22471

10. Telefo
Havonta
Évre 600.
Földre: H
félére 12.
detések d
KELET”
asidóság
keint utá
rás megie

Ahogyar

Wladimír
cia pléris
ban:

„A Duca
diktátor
tanok mag
nek tartju
lennek.

Az olasz
keresztes
élesebb
személye
irta.

A fasisz
pai nemze
gát. Semm
mint miko
tesz, mint
egy tíz év

Azon a
nagy nin
Németorsz

Ez áll
nem szíves

A Führe
szerei a

Nem te
latin ügye

Azonfél
országot,
gyűlölet h

Max Ba

Max Ba

188 centim
kaj államp

Szerdán
végig, am

zést küzd
nyolc éves

205 centim

A mérk

örfás sze

kaik meg

A boxmér

fejlesztte

szólo spor

zajlott le

első me

fárasztó

az olasz

netekben

leverte az

Baert vilá

tenlevők

ték a zsid

Amerikáb

velt gaz

kritizálják

munkát é

ták hasáb

Mi nem

Baer győ

nagy orv

lenőségi

korzagos

milyen te

egy ilyen

jük meg

ami enné

Vagyis

sem áll a

hogy ezt

lemiekké

a zsidó

A koc

Ezt m

elnök és

ilyenkor

kel.

Tagad

szot; fel

Vállalt e

hajtásé

kellett a

többség

mögött.

Es mé

hogy rö

vedés ut

kormány

nyesmire

emberek

szabbét

A vál